Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган | № 110 (7. 499) | 1991 йил 11 июнь, сешанба | Нархи 8 тийин.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Франция республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Бертран Дюфуркни 10 июнь куни қабул қилди.

⊙ Жумҳуриятимиз пиллачилари пилла тайёрлаш давлат режасини бажардилар.

⊙ Ўзбекистон Архив ходимлари жамиятининг Тошкентда ўтказилган таъсис анжуманида архив ходимлари жамияти тузилганлиги тасдиқланди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Қозоғистон парламенти депутатлари аҳолини ижтимоий жиҳатдан юксалтириш ва ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларини муҳокама этдилар.

⊙ Уруш, меҳнат ва СССР Қуролли Кучлари фахрийлари Бутуниттифоқ кенгаши Улуғ Ватан уруши бошланганлигининг 50 йиллиги муносабати билан совет халқига мурожаатнома қабул қилдилар.

⊙ Якшанба куни Москвадаги «Локомотив» ўйингоҳида Сергей Бубка лангарчўпда 6 метру 8 сантиметр баландликка сакраб, 26-жаҳон рекордини ўрнатди.

ХОРИЖДА

⊙ Афғонистон пойтахтида Самарқандда қимматбаҳо валюта маҳсулоти ҳисобланган ичакка ишлов берувчи қўшма Совет—Афғонистон корхонасини тузиш режалари тўғрисида ҳужжат имзоланди.

⊙ Филиппин пойтахтидаги маданий марказда совет фильмлари ҳафталиги бошланди.

Валентина Елизарова «Зенит» заводининг илғор йиғувчиларидан ҳисобланади. У тайёрлаётган маҳсулот ҳамиша сифатлилиги билан ажралиб туради.

СУРАТДА: В. Елизарова.

Тўлқин Каримов сурати.

Рўзноманинг шу сонига

АРМИЯ ХИЗМАТИ— ВАТАН ХИЗМАТИ

Ўзбекистон ССЖ Президентининг «Жумҳурият ёшларини ҳарбий хизматга чақиришни ва хизматни ўташини такомиллаштиришга доир тадбирлар тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ яқинда муҳим ҳужжат — ССЖИ Қуролли Кучлари бош штаби билан Ўзбекистон ССЖ ҳукумати ўртасида битим имзоланди. ЎзТАГ мухбири Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони, генерал-полковник И. В. ФУЖЕНКО билан учрашиб, ундан ана шу муҳим битим тўғрисида гапириб беришни илтимос қилди.

— Бу ҳужжат жуда ноёб, чунки Совет ҳарбий қурилишининг бутун тарихида бундай битимлар бўлмаган. Иккинчидан, у ўз вақтида қабул қилинди. Ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилиш зарурлиги тўғрисидаги сон-саноқсиз гап-сўзлар бўлиб турган пайтда, мазкур битим шу йўналишдаги амалий қадамлардан бўлиб, армиямизни миллий хонадонларга тарқатишга эмас, балки Совет Қуролли Кучларини мустаҳкамлашга қаратилган.

Менинг назаримда, тузилган битимнинг катта аҳамияти шундаки, энди Мудофаа вазирлиги билан бир қаторда Ўзбекистон ССЖ ҳукумати армия ва флотни ҳарбий хизматчилар билан сифатли таъминлаш, ҳарбий ходимлар тайёрлаш ишини ўз зиммасига олади.

Масалан, ССЖИ Қуролли Кучларида хизмат қилишга яроқли эканлиги хусусида тиббий гувоҳнома тўғрисидаги низомнинг баъзи моддалари кўпинча танқид қилинмоқда. Унда бир қанча касалликларга чалинган ёшларни бир қўшинга чақириш мумкин эмаслиги ва айни вақтда қўшинларнинг бошқа турига рухсат берилиши айтилади. Бутун армиямизга жисмоний ва руҳий жиҳатдан жуда оғир ишларни уддалай оладиган соғлом кишилар кераклиги ҳаммага маълум. Шу сабабли Ўзбекистон ССЖ Соғлиқни сақлаш вазирлиги мазкур ҳужжатга киритган баъзи қўшимчалар эътиборга лойиқдир. Айни вақтда ҳарбий хизматга чақирилувчилар ва армияга чақирилишга тайёрланаётган ёшларнинг соғлиғига бўлган талаб кучайтирилганига қарамай, жумҳурият ҳукумати имзоланган битимга мувофиқ чақириқ муддатларига ва армияга келиб қўшиладиган ёшларнинг ССЖИ Қуролли Кучлари бош штаби билан олдиндан келишилган сонига қатъий риоя этиш вазифасини зиммасига олади.

Ҳужжатда бундан буён армияга чақирилувчиларни хизмат ерига ёки ўқийдиган жойигача, запасга бўшатилган ҳарбий хизматчиларни эса уларнинг яшаш жойларигача Ўзбекистон жамоат ташкилотларининг вакиллари кузатиб қўядиган бўлганини ижобий ҳол, деб ҳисоблайман. Ўйлайманки, бу ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш, жиноятлар ва ҳодисалар олдини олишнинг таъсирчан омили бўлади, айни вақтда ёш аскарларга янги турмуш ва рўзғор шароитларига тезроқ кўникишда ёрдам беради. Ана ўшанда армия тўғрисидаги бўлмағур афсоналар камайишига умидворман.

Шуни ҳам таъкидлаш керакки, мазкур муҳим ҳужжат бизни — барча даражадаги командирлар ва бошлиқларни, сиёсий ходимларни кўп нарсаларга мажбур этади, ҳақиқий ҳарбий хизматдаги аскарлар ва сержантларга таълим бериш ҳамда уларни тарбиялашга кўпроқ масъулият билан ёндашиш, уларнинг ота-оналари, жумҳурият совет ва партия идоралари, жамоат ташкилотлари билан қалин алоқада ишлаш мажбуриятини юклайди.

Имзоланган битим ҳажмига кўра катта, афтидан унинг ҳар бир бандини муҳокама қилиш шарт эмас, бош штаб ва Ўзбекистон ССЖ ҳукумати шартнома устида етарли даражада ишладилар. Фақат бир нарсани айтай — бундай муҳим ҳужжатнинг пайдо бўлиши ССЖИ қуролли кучларида ҳарбий ислоҳот рўёбга чиқарилаётганининг ёрқин тасдиғи бўлди.

— Битимда Ўзбекистон ССЖдан чақирилган фуқароларнинг ҳақиқий ҳарбий хизматни ўташдаги баъзи ўзига хос хусусиятлар белгилаб берилган. Масалан, Ўзбекистондан чақирилган, қонуний никоҳдан ўтган ёшлар Туркистон ҳарбий округида жойлашган қисмлар ва бўлинмаларга юборилади ҳамда улар имконият қадар оилалари доимий яшайдиган жой яқинида хизмат қиладилар. Сизнинг бу масалага муносабатингиз қандай?

— Ижобий. Модомики, биз бугунги кунда умуминсоний ахлоқий асосларни қайта тиклаш зарурлиги тўғрисида гапираётган эканмиз, унда оила бунинг асоси эканлигини таъкидлаш лозим.

Уйланган йигитларни оиласига яқин ерларда хизмат қилдириш муаммоси энди йўқ. Округимизда, жумҳуриятимизда Ўзбекистондан ҳақиқий хизматга чақирилган 515 нафар аскар ва сержант ҳозир хизмат қилмоқда. Улар армияга чақирилгунларича никоҳдан ўтганлар. Бундан кейин ҳам уйланган йигитларни қариндош-уруғлари яшайдиган жой яқинидаги гарнизонларга юбориш имкониятларини қидирамиз.

Шу билан бирга аскарлар ва сержантларнинг ўзлари ҳам, уларнинг қайлиқлари ва ота-оналари ҳам оилага яқин ерда хизмат қилиш армияга зарар келтирмаслиги кераклигини тушунишларига умид қиламиз.

— Имзоланган ҳужжатда жумҳурият туб миллатига мансуб йигитларнинг курсантлар ўқув бўлинмаларидаги тайёргарлигини ошириш тадбирлари кўрилиши назарда тутилган. Округимиз ўқув бўлинмаларида бу муҳим йўналишда ҳозир нималар қилинмоқда?

— Ёш аскарлар, шу жумладан Ўзбекистондан чақирилган йигитлар ҳам округ ўқув бўлинмаларида фақат армиядагина эмас, айни вақтда хизматни ўтаб бўлганларидан сўнг ҳам кунларига ярайдиган турли-туман мутахассисликларни эгаллаш имкониятига эгадирлар.

Уларни тажрибали, саводли офицерлар ва прапоршчиклар, ўз ишининг моҳир усталари ўқитиб, тарбия бермоқда. Ўқув дастурига ҳарбий фанлар, махсус фанлар, жисмоний тайёргарлик киради. Рус тилини билмайдиган курсантларни шу тилга ўргатишга ҳам кўп вақт ажратилади, чунки раҳбар ташкилотлардан келадиган барча ҳужжатлар, йўриқномалар, техникавий баёнлар рус тилида ёзилади. Шуни таъкидлаш керакки, рус тилини билмаслик ўқув жараёнига халақит бермоқда, ўқиш сифатини пасайтириб юбормоқда. Бу ўринда ўрта мактабларда бошланғич ҳарбий таълим учун ва ДОСААФ мактабларида махсус таълим учун жавобгар бўлган жумҳурият Халқ таълими вазирлиги билан ДОСААФ ташкилоти шаънига ўз мулоҳазаларимни айтмасдан иложим йўқ. Кўпинча чақирилувчиларнинг билимлари ҳамда кўникмаларини такомиллаштириш ўрнига юқорида айтилган вазирлик ва ташкилот йўл қўйган хатоларни тугатиш учун вақт сарфлашимизга тўғри келмоқда.

ССЖИ Қуролли Кучлари бош штаби билан Ўзбекистон ССЖ ҳукумати имзолаган ҳужжат жумҳуриятдан чақирилган курсантларни округ ўқув бўлинмаларида тайёрлаш имкониятини анча кенгайтиришга кўмаклашади, армия сўзда эмас, амалда ҳаёт мактаби бўлиб қолади, деб ишонгим келади.

— Жангчиларни ватанпарварлик ва байналмилал руҳда тарбиялашда командирнинг хизмати катта. Округ ҳарбий билим юртларининг қайси бирида туб миллатга мансуб кишилардан офицерлар тайёрлаш кўнгилдагидек бўлмоқда ва у бу куннинг талабига қай даражада жавоб беради?

— Округимизда тўртта ҳарбий-ўқув юрти бор. Офицер кадрларни тайёрлашда курсантларни миллатига қараб ажратмаймиз. Уларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг ёш фуқаролари, ўз умрини қандайдир бир, алоҳида жумҳуриятни ҳимоя қилишга эмас, балки бутун кўп миллатли социалистик давлатимизни кўз қорачиғидек асрашга аҳд қилган йигитлардир. Шу сабабли ҳарбий билим юртларининг командирлари ва муаллимлари курсантларга бир хил эътибор берадилар, бир хилда ғамхўрлик қиладилар. Албатта бир қанча сабабларга кўра, жумладан рус тилида сўзлаши қийин бўлганларга керакли ёрдам берилади. Ўқишга алоқадор муаммоларни ечишда кўмаклашила-

Туркистон ҳарбий округи ҳудудида жойлашган барча олий ўқув юртларида офицер кадрларни тайёрлаш бугунги кун талабларига мос келмоқда. Ўқув-моддий базаси ҳам, муаллимларнинг тайёргарлик даражаси ҳам, ижтимоий-маиший шароитлар ҳам билим юртларида ўқимишли, маънавий ва жисмоний жиҳатдан ривожланган офицерлар — командирлар ва тарбиячиларни тайёрлаш имконини беради. Бунда ёшларнинг истаги бўлса бас.

Афсуски, олий ўқув юртларини битириб чиқаётганлар орасида ўзбек миллатига мансуб йигитлар ҳозирча кўп эмас. Тўғри, агар рақамларга қараб айтадиган бўлсак, улар орасида офицер бўлишни хоҳлайдиганлар анча кўпайди. Масалан, 1987 йилда 28 киши В. И. Ленин номли Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юртига киришни хоҳлаган бўлса, 1990 йилда улар 82 нафарга етди. Бироқ ўқишни ҳамма ҳам охиригача етказа олмаяпти. Бу ўринда П. С. Рибалко номли Тошкент олий танк командирлари билим юртини мисол қилиб келтириш мумкин. У ерга 1987 йилда ўқишга кирган 23 нафар ўзбек йигитнинг атиги 6 нафари бу йил офицер бўлади.

Таҳлилдан маълум бўлишича, бунинг асосий сабаби мактабда уларни етарли даражада ҳарбий тайёргарликдан ўтмагани, умумтаълим ва жисмоний тайёргарлик даражасининг пастлигидадир.

Ҳозир биз сиз билан мулоҳаза юритаётган битимда ўзбек йигитларини ўқишга қабул қилиш нормаси ҳам белгиланган. 1991 йилда ўзбек миллатига мансуб йигитлардан мингга яқин кишини конкурсдан ташқари барча турдаги Қуролли Кучлар ҳарбий-ўқув юртларига қабул қилиш мўлжалланган.

— Ҳозир округ қўмондонлиги олдида қандай муаммолар бор?

— Жанговар ва сиёсий ўқувдан тортиб, ижтимоий-маиший шарт-шароитларга тааллуқли жуда катта ва мураккаб муаммолар бор.

Энди биз ютуқларни мустаҳкамлашимиз, эришилган натижаларни кўпайтиришимиз — хуллас, Ватанимизнинг жанубий чегаралари аввалгидек пишиқ-пухта ҳимоя қилиниши учун ҳамма ишларни амалга оширишимиз зарур. Офицерлар ва прапоршчикларни уй-жой билан таъминлаш ҳозирча асосий масала бўлиб қолмоқда.

— Иван Васильевич, суҳбатимиз охирлаб қолди. Ёш жангчиларга нималар айтишни хоҳлардингиз?

— Уларга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, хизматда муваффақият, яхши ва садоқатли жанговар дўстлар ҳамда ўртоқлар орттиришни, қийинчиликларни енгишда чидамли ва мард бўлишни, социалистик ватанимиз ва халқимизга садоқатли бўлишни тилайман.

Турсунбой БОТИРБЕКОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Чилонзор райони ҳарбий комиссарнатида армия хизматига чақирилаётган ёшларни кўрикдан ўтказишга жиддий масъулият билан ёндошилмоқда.

СУРАТЛАРДА: ҳарбий комиссарнатда.

Ҳаким Солиҳов суратлари.

ДОЛЗАРБ ВАЗИФА

КОММУНИСТЛАРНИНГ ҒАМХЎРЛИГИ ВА ЭЪТИБОРИ АҲОЛИНИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАШГА ҚАРАТИЛСИН

8 июнь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида жумҳурият аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни ташкил этиш масалалари билан шуғулланувчи Марказий Комитет комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги, Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси коммунист-раҳбарларининг жумҳурият ташқарисига молларни ғайриқонуний тарзда ташиб кетилиши устидан назоратни кучайтириш юзасидан олиб бораётган ишлари тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Кейинги вақтда сарфланаётган куч-ғайратларга қарамай, бу ишда унчалик силжишга эришилмаганлиги таъкидланди. Савдо, тайёрлов, транспорт ташкилотлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари баъзи раҳбарларининг йўл қўйиб бериши ва масъулиятсизлиги натижасида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, озиқ-овқат ҳамда халқ истеъмоли моллари жумҳурият ташқарисига олиб кетилиши давом этмоқда. Бундай ҳоллар, энг аввало, жойларда молларни ғайриқонуний харид қилишнинг олдини олишга, бундай келишув йўлларини беркитишга қаратилган ишларнинг йўқлигининг оқибатидир. Жумҳурият, вилоят ва Тошкент шаҳар партия комитетларидаги бундай комиссиялар сусткашлик қилаётганликлари муносабати билан ташвиш билдирилди. Уларнинг баъзилари жуда секин ишлаяпти, вазиятни дуруст бошқара олишолмаяпти.

Кўрсатилган камчиликларни тугатиш мақсадида Прокуратура, Адлия ва Ички ишлар вазирликларининг, маҳаллий Советларнинг коммунист-раҳбарларига молларни ғайриқонуний тарзда олиб кетилишига уринишларнинг пайини қирқиш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Комиссия Тошкент аҳолисини янги сабзавот маҳсулотлари, мева ва картошка билан таъминлаш ишларининг аҳволини муҳокама қилди. Шаҳар аҳолисини қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлашда жиддий камчиликлар ва нуқсонлар борлиги таъкидланди. Сотилаётган маҳсулот сифати ва хиллари танқид қилишга ҳам арзимайди. Харидорларнинг ҳақига хиёнат қилиш, уларни алдаш ҳоллари бўлиб турибди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик вазирлиги, Ўзбекистон Кооператив-тайёрлаш савдо бошқармаси ва Ўзбекистон мева-сабзавот-виночилик саноати бошқармаси коммунист-раҳбарларининг эътибори мева-сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилишнинг амалдаги шакли аҳоли эҳтиёжларини таъминлаш имконини бермаётганлигига, хусусий бозор билан рақобат қилиш учун шароит яратмаётганлигига қаратилди.

Комиссия тегишли вазирликлар ва идораларнинг коммунист-раҳбарларига яқин вақт ичида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари савдосини ташкил этишда тегишли тартиб ўрнатиш, «Дала-пештахта» тизимини тартибга келтириш вазифасини топширди. Тошкент шаҳар ижроия комитети, Акмал Икромов, Октябрь ва Собир Раҳимов район ижроия комитетларига Тошкент шаҳар деҳқончилик-саноат тизими район бўғинлари раҳбарларининг ишларнинг аҳволи учун жавобгарлиги масаласини кўриб чиқиш ва тегишли чора-тадбирлар кўриш тавсия қилинди.

Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида баъзи кундалик эҳтиёж молларини белгиланган меъёрда сотишни уюштириш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ССР Савдо вазирлигининг июнь ойида жумҳурият аҳолисини тасдиқланган меъёрда барча турдаги маҳсулотлар билан таъминлаш тўғрисидаги ваъдаси маълумот учун қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Савдо вазирлиги билан Ўзбекбирлашувга аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари ва кундалик эҳтиёж моллари билан меъёрида таъминлашда савдо ташкилотларининг пухта ишлашини назорат қилишни кучайтириш топширилди.

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг бешинчи сессияси эртага, 12 июнь куни соат 15.00 да Ўзбекистон ССР Президенти аппаратининг мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари 1991 йил 12 июнь куни соат 11.00 да Ўзбекистон ССР Президенти аппаратининг мажлислар залига овоз беришнинг автомат қурилмасидан фойдаланиш тартиби билан танишиш учун таклиф қилинадилар.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари бугун, 11 июнь куни эрта билан соат 9 дан то 18 га қадар Ўзбекистон ССР Президенти аппарати мажлислар залининг фойесида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ГУРУҲЛАРИ ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари гуруҳлари вакилларининг кенгаши эртага, 12 июнь куни соат 13.00 да Ўзбекистон ССР Президенти аппаратининг кичик мажлислар залида бўлади.

Миш-мишлар ва ҳақиқат

ЎНТА БЎЛСА ЎРНИ БОШҚА

Кейинги пайтда шаҳримизда яна бир миш-миш пайдо бўлди: эмишки, тўрт нафардан ортиқ фарзанд кўрган оилаларга катта жарима солинармиш ва улар болалар учун бериладиган нафақадан маҳрум этилармиш.

Бу масалага ойдинлик киритиш мақсадида мухбиримиз шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси ва жумҳурият ижтимоий таъминот вазирлигидаги мутасадди-ходимлар билан суҳбатлашди. Қуйида уларнинг фикрларини муштарийларимиз эътиборига ҳавола этамиз.

Мавжуда Туроповна УСМОНОВА, шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси бошлиғининг болалик ва таваллудпарварлик бўйича муовини:

— Ҳақиқатан ҳам ҳозир турли узунқулоқ гаплар юрибди. Бу гаплар миллий урф-одатларимиз таомилларига мутлақо зид. Ўзбеклар ахир қадимдан болажон халқ-ку! Мен турли иғволарни тарқатаётганларга узил-кесил бир гап айтмоқчиман: бизнинг мақсадимиз битта—келажагимиз бўлган болаларимиз бақувват ўссин, оналаримиз соғлом бўлсин. Турли хасталиклар, оналар ва болалар ўлими камайсин. Оналаримиз, қанча хоҳласалар шунча бола кўрсинлар. Ахир халқимиз бекорга «Ўнта бўлса ўрни бошқа» демайди-ку! Бизнинг барча саъй-ҳаракатларимиз ҳам шу йўлга қаратилган. «Касални даволагандан кўра унинг олдини олган маъқул», деган нақл бор. Чунончи, кўп аёлларимиз буйрак шамоллаши, туғма ва ревматик юрак пороги, сурункали ўпка касаллигига чалинган ҳолда кетма-кет туғсалар куч-қувватлари кетиб соғлиқларига зарар етади. Шундай аёллар аввал шифохонада даволаниб, сўнг бола кўрсалар онанинг ҳам, боланинг ҳам саломатлиги яхши бўлади. Шу мақсадда Президентимиз фармони билан 4-Бош бошқарма қошидаги 2-ҳукумат шифохонаси шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси тасарруфидаги «Она ва бола» жумҳурият даволаш-профилактика марказига айлантирилди. 380 ўринга эга бу шифохона хориждан келтирилган ноёб диагностика ва даволаш анжомларига эга. Бу ерда юқори малакали шифокорлар хизмат кўрсатишади. Ушбу даволаш марказида биринчи навбатда асосан кўп болали, ночор оилаларга, бошқа касалхоналарда даволаниши қийин бўлган хаста кишиларга хизмат кўрсатилади.

Бундан ташқари тажрибали терапевт, акушер-гинеколог ва районлардаги тиббиёт фаолларидан санитария маорифи бригадалари тузиб, маҳалла ва корхоналарда тушунтириш ишларини олиб бормоқдамиз. Умуман, бизда кейинги пайтда тиббиётда ижобий ўзгаришлар бўляпти. Жумладан, барча туғруқхоналар тўла таъмирдан чиқарилди. Деярли ҳамма болалар шифохона ва поликлиникалари таъмирланмоқда. Шаҳар бўйича ҳамма болалар шифохоналарини 3 ой ёз давомида дам олиб даволанадиган санаторий услубига ўтказганмиз. Боласи хаста бўлган хоҳлаган она район поликлиникасига борса, бундай шифохоналарга йўлланма берилади. Жойлар кўп. Миш-мишлар эса саробдек йўқ бўлиб кетади. Фақат уларни тарқатиб, халқни бекорга безовта қилаётганлардан нафратланасан киши.

Раҳматулла Холмуродович ХОЛМУРОДОВ, жумҳурият ижтимоий-таъминот вазирлиги пенсия ва нафақа бошқармасининг етакчи мутахассиси:

— Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан СССР Вазирлар маҳкамасининг 1991 йил 14 мартдаги қарорига мувофиқ болалик оилаларга тўланаётган нафақалар миқдори оширилди ва янгилари жорий этилди. Жумладан, 1 апрелдан бошлаб ҳар бир бола туғилиши муносабати билан 250 сўмдан нафақа бериладиган бўлди. Энди ишлаб турган оналарнинг болаларига бола 1,5 ёшга тўлгунга қадар 110, ишламайдиганларга эса 80 сўмдан нафақа берилади. 1,5 ёшдан 6 ёшгача 80 сўмдан, 6 ёшдан 18 ёшгача эса 40 сўмдан нафақа тўланади.

Булардан ташқари болалар кийим-кечаклари нархининг ошиши туфайли 1 ёшдан 6 ёшгача бўлган болаларга 200 сўмдан, 6—13 ёшгача — 240 сўм, 13 дан 18 ёшгача болаларга 280 сўм миқдорида мақсадли тўлов жорий қилинди. Ишламайдиган пенсионерларнинг қарамоғида бўлган 18 ёшга етмаган болалар учун пенсияга қўшимчадан ташқари ҳар ойда 65 сўм миқдорида компенсация тўланади.

Мана шундай имтиёзлар ва енгилликларга қарамасдан, кейинги кунларда шаҳримиз ва жумҳуриятимизнинг бошқа вилоятларида ўринсиз миш-мишлар пайдо бўлганига таажжубланамиз.

Бизнингча, бундай миш-мишлардан айрим кишилар ўз манфаатлари йўлида фойдаланса керак. Юқорида қайд қилинган нафақалар оиладаги болалар сонидан қатъий назар ҳеч қандай чегараланмасдан тўланиб келинмоқда ва бундан кейин ҳам тўланади. Оналаримиз мана шундай миш-мишларга ишонмасдан, бу масалада жойлардаги ижтимоий таъминот органларига ва вазирлигимиздаги 55-67-76 рақамли телефонга қўнғироқ қилиб, йўл-йўриқ олишлари мумкин.

Суҳбатни
Дилшод ИСРОЙЛОВ
ёзиб олди.

Тошкент тўқимачилик комбинатида жуда кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. Шулардан бири сиз суратда кўриб турган ип-йигирув фабрикаси ишчиси Шоира Талановадир. Унинг ишга келганига ҳали кўп муддат бўлмасада ҳозирда бу ёш йигирувчи илғорлар сафидан ўрин олган.

Рустам Шарипов сурати.

Меҳнат жамоаларида

ТАДБИРКОРЛИКНИНГ ШИРИН МЕВАСИ

КЕЙИНГИ вақтда кўпгина хонадонларда сунъий, лекин худди табиийга ўхшаб ишланган атиргул, чиннигул, уй гулларининг асл рамзи туширилган гулларни кўплаб учратиш мумкин. Улар «Совпластитал» қўшма корхонаси маҳсулоти. Бу гуллар шаҳримиздаги мавжуд 2 та махсус дўконда сотилади. Тайёр маҳсулотни сотиш осон, аммо у қандай тайёрланади. Биз учун мана шуниси аҳамиятли.

Халқ истеъмоли буюмлари ва пластмассадан ёдгорлик буюмлари ишлаб чиқарувчи биргаликдаги Совет-Италия «Совпластитал» корхонасида 1350 нафар ишчи меҳнат қилади. Бу ердан ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар учун ишлатиладиган хом ашёнинг тўла қисми жумҳуриятимиз ташқарисидан олиб келинади.

Мавжуд цехлар ичида энг фаолларидан бири гул цехи ҳамда болалар учун кичкина ҳажмдаги қўғирчоқ-ўйинчоқ цехларидир.

Кузатувни гул цехидан бошладик. Иш уч сменада ташкил этилган. Асосан аёллар ишлашяпти. Атрофга қарасангиз, баҳорнинг илк нафаси сезилади. Энди гуркираб очилаётган гуллар кўз олдингизда гавдаланади.

— Жонсиз гуллар тайёрласак ҳам ишимиз барибир ҳаммамизга яхши таъсир қилади, — дейди ҳамроҳим, цех бошлиғи Татьяна Жўраева. — Чунки гулни кўрган ҳар қандай одам бир қалқийди ёки унга қараб ним табассум қилиб қўяди. Бизлар эса ҳар куни шу гуллар билан биргамиз. Тайёр бўлган маҳсулотимиз бир кун эмас, бир ой эмас, бир неча йиллаб ҳамроҳ бўлади. Мана шуни ҳис этиб кўтаринки руҳда ишлаймиз.

Ишчиларга яратилган шароитдан нолимаймиз. Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан аҳолига сотилаётган маҳсулотларнинг нархи 25 фоиз кўтарилган эди. Аммо бироз вақт ўтиши билан яна эски нарх жорий этила бошлади. Бунда, албатта раҳбарларимизнинг ҳиссаси жуда катта.

Цехимизда 75 нафар ишчи ишлайди. Ойлик маошимиз 400—500 сўмдан кам бўлмайди. Бундан ташқари меҳнат таътилига чиққан кезларимизда ва болаларнинг пионер лагерларида дам олишлари учун ҳам касаба уюшмаси томонидан кенг кўламда ёрдам бериб борилади.

Ишимизнинг қисман бўлсада соғлиққа зарарли томони бор. Шуни ҳисобга олиб иш бошлашдан олдин, албатта текинга сут истеъмол қилиб оламиз. Бизнинг цехда айтарли зарарли ҳидлар йўқ. Аммо қўғирчоқ-ўйинчоқ цехидаги қизларимизга бироз қийинроқ. Шундай бўлишига қарамай барака топгурлар жуда яхши меҳнат қилишади.

— Яна бир гап, бизда уй-жой масаласига ҳам катта эътибор қаратилган, — дея ҳаяжонини яшира олмади смена бошлиғи Нелля Григорьева, — 40 хонадонга мўлжалланган турар жой қуриб битказилмоқда. 9 қаватли 1 та уйга эса ишчиларимиз кўчиб кириб, яшашяпти. Бундан ташқари корхонада тиббий хона, массажчи, аёллар консультацияси хоналари мавжуд. Тўла спорт анжомларига эга бўлган спорт залидан бўш вақтларда бемалол фойдаланиш мумкин. Раҳбаримиз Александр Николаевич тиш даволаш кабинетини очишни ҳам режалаштириб қўйган. У ҳам ишга тушса янада яхши бўлади. Қисқа қилиб айтганда ишлайман деган одамга шароит етарли.

Гул цехидагилар билан хайрлашиб, қўғирчоқ-ўйинчоқ цехига кўтарилдик. Ҳамкасблари куюнганча бор экан. Бу ердаги турли бўёқлар ҳидига ташқаридан кирган одамнинг нафас олиши оғирлашади. Ишчиларга қарасангиз худди ҳеч нарсани сезмаётгандай бемалол ишлашмоқда. Янги пластмасса резинадан тайёрланган ўйинчоқларга бўёқ пуркагич ва нозик чўткалар орқали безак бераётган қизларни, аёлларни кўриб кўзимиз қувонди. Ўткир бўёқ ҳиди ҳам сезилмай қолди.

Ўйинчоқларга қизиқиш билан қараётганимизни кўрган бригадир Света Татаренко ва бўлим бошлиғи Ғофир Аюповлар бизга яқинлашиб:

— Келинглар меҳмонлар, қалай ўйинчоқлар чиройли эканми, — деб сўз қотишди. — Буларга ҳали тўлиқ жило берилмаган. Бутун иши тугагандан сўнг қарасангиз, бундан ҳам гўзал бўлиб кетади.

Унинг сўзларини «тўғри» дея тасдиқладим. Ғофир ака цехда қилинаётган ишлар ҳақида тушунтира кетди.

— Корхонамизда 200 хилдан зиёд халқ истеъмоли буюмлари тайёрланса, шундан 100 га яқини бизнинг цехда тайёрланади. Тайёр бўлган маҳсулотимиз иттифоқимиз бўйлаб эмас, хорижий мамлакатларда ҳам ўз қадр-қимматига эга.

Жамоамизда турли миллат вакиллари аҳил ва иноқ меҳнат қилишади. Асосан 50 киши фаолият кўрсатади. Бу ерда кўпроқ аёлларимиз меҳнат қилади. Улардан Барно Тошмуҳамедова, Ойтўра Ибрагимова, Надежда Белагрудова, ишлаб чиқариш илғори Нина Григорьева ҳамда бригадир Света Татаренколарнинг меҳнати кўпчиликка ўрнак.

Улар зиммаларидаги ишнинг масъулиятига қараб бир кунда 40—60 донадан қўғирчоқларга зеб беришади.

Совет-Италия қўшма корхонаси жуда қисқа вақт ичида жаҳонга машҳур бўлиб олди. Бу албатта тадбиркорликнинг ширин меваси ҳисобланади.

Гулзода МАМБЕТОВА,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Улуғ Ватан уруши бошланганлигининг 50 йиллиги олдидан

ЖОНЛАНГАН ТАРИХ

ЎЗБЕКИСТОН мусаввирлари уюшмаси биносида очилган «1941 йил кўргазмаси»да уруш ва меҳнат фахрийлари ижодидан намуналар намойиш этилаётир.

Улуғ Ватан уруши бошланган пайтда тасвирий санъат сирларини ўрганиб, қўлларига мўйқалам олиб, ўз халқини куйлаётган ёш, миллий мусаввирларимиз жанг майдонига жўнаб кетишган эди. Афсус, кўплари қайтишмади. Шулардан бири тошкентлик Баҳром Ҳамдамий эди. Унинг 1939 йилдаги «Автопортрет» асарида дўппи кийган, куч-ғайратга тўлишган ўн тўққиз ёшли йигит ўйхаёллар оғушида бизга боқиб турибди. Мусаввир ўзига хос хусусиятларни биргина жигарранг бўёқ орқали усталик билан очиб, портретчилик санъатига моҳирлигини билдирганди. У ўз халқи ҳаётини пухта ўрганганди. Алишер Навоийнинг «Хамса»си асосида Фарҳод «Хусрав асири», «Фарҳод саҳрода» номли пухта асарлар яратганди. Оз яшаб, юздан зиёд портрет, картина, манзара асарлар ижод этибди. Улардан бир қанчаси музейларда намойишга қўйилган. Ҳамдамийнинг бир аср яшаган буваси шоир «Музтариб», «Мўйсафид», «Алвон кўйлакли қиз» портретларида миллий руҳ тўла ёритилганлигининг гувоҳи бўламиз.

1943 йилда ҳалок бўлган мусаввир Ҳаким Раҳимов ҳам Ҳамдамий билан Тошкент бадиий билим юртида ўқиганди. Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида «Эски шаҳар кўчаси», «Пианино чалаётган қизча», «Отам портрети», «Автопортрет» асарлари санъат мухлисларига манзур бўлаётир. Ушбу кўргазмада эса Ҳ. Раҳимовнинг «Бола портрети», «Алишер Навоий денгиз бўйида» каби етук асарларини кўраётганлар: «Афсус, шунақа қобилиятли мусаввирни жангга жўнатишибди-я» дейишмоқда.

Урушдан ногирон қайтиб, жароҳат азобларидан сўнг вафот этган тасвир устаси Саъдулла Абдуллаевнинг «Жангчиларга совға» асарида ўзбек болалари яшикларга ёз меваларидан жойлаб, жанг майдонига жўнатишаётгани тасвирланган. Болалар чеҳраларида меҳрибонлик, соғинч, ғалабага ишонч, ватанпарварлик ва қувонч аломатларини сезиш мумкин.

Жангу жадалларда мардлик кўрсатиб, Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган, Жумҳуриятда хизмат кўрсатган санъат арбоби, кўп йил санъат соҳасига раҳбарлик қилиб, эндиликда дам олаётган Самиғ Файзулло ўғлининг «Эрта баҳор», «Гуллар», «Уруш ва меҳнат фахрийси Х. Тошпўлатов», «Генерал-лейтенант Б. Сирожиддинов» каби асарларида табиат гўзаллиги, портретларида эса, тинчлик давридаги босиқлик, ўйчанлик ўз ифодасини топган.

Табиат куйчиси Ўрол Тансиқбоев уруш йиллари жанг майдонида бўлиб, кўрган-билганларини ўзига қараб тасвирлаб қайтганди. «Жанговар лавҳалар» туркумидан «Озод этилган ерларда» асари хаёлимизни шу тарафларга етаклайди.

... Деҳқон от қўшилган сўқада ер ҳайдамоқда. Ҳар эҳтимолга қарши ҳарбий кийимда, қуролланган. Атроф ва узоқларда жанг бўлиб ўтганидан далолат берувчи қурол-яроғ қолдиқлари, оёқ излари кўзга ташланиб, мусаввир азият чеккан табиатга ачинади.

Туғилган кунларига етмиш беш йил тўлиши муносабати билан, йигирмадан ошиқ ишларини санъат мухлисларига ҳавола этишни лозим топган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, профессор Малик Набиев билан суҳбатлашганимда шундай дедилар:

— Халқ миллий маданиятини сақлаб қолиш учун кадрларга эътибор бермоқ лозим. Бу албатта давлат бошлиқларига боғлиқ. Улуғ Ватан уруши бошланганида куч-ғайратга тўлган йигирма беш ёшли йигит эдим. Бир қанча истеъдодли ҳамкасбларимни Ватанни сақлаб қолиш керак деб, жангга жўнатишди. Ўша пайтдаги раҳбаримиз Усмон Юсупов иложи борича маданиятимиз ривожига дадил қадам ташлаётган ёшларни келажакни ўйлаб жангга юбормасликка ҳаракат қилди. Шулар орасида мен ҳам бор эдим.

Ҳа, Малик ака ярим асрдан буён мустақил ижод қилиб келмоқда. Шогирдлари беҳисоб. Жаҳонга машҳур «Абу Али ибн Сино», «Абу Райҳон Беруний», «Бобур», «Муқанна қўзғолони», «Спитамен қўзғолони» каби етук асарлари, кейинги пайтларда яратган, қатағон йиллари қурбони бўлган адабиёт намояндалари — «Чўлпон», «Фитрат», «Абдулла Қодирий», «Усмон Носир» портретлари кўргазмада биринчи марта намойишга қўйилиб, тасвирий санъат мухлисларини хушнуд этди. Ҳозиржавоб мавзу, дадиллик, ҳақиқат тантанаси бу. Қаҳрамонларининг руҳий ҳолати жонланаяпти. Шунингдек, Шарқ халқларини бирлаштиришга, иноқ яшашларига умрини сарфлаган саркарда бобомиз «Амир Темур портрети»ни куни-кеча қиёмига етказиб, намойиш этишга улгурганларини табрикламоқ лозим.

— Урушдан сўнг 1947 йил Амир Темур ва унинг авлодларининг мўмиёлаб қўйилган таналарини пойтахтимизнинг Лампа заводи ўрнидаги вақтинчалик турган Ўзбек халқлари тарихи музейида намойиш этилаётганда илк марта кўриб, кўп вақт Темур қиёфасини яратишни орзу қилиб юрдим. Қариётганимда адолатли замон келиб, кўз тегмасин-у, мақсадимга эришгандайман, — дейди хаёлга чўмиб мусаввир.

... Амир Темур сурати ёрқин мойбўёқларда ҳаётий акс этибди. Унинг ҳукмдор шоҳ, жаҳонгашта саркарда, бошлиқ эканлиги ташқи кўриниши, ҳарбий кийимларидан билиниб турса, ўй-хаёллари оғушида эса, она заминга, халққа садоқат, ишонч, чексиз меҳр-муҳаббатни сезиш қийин эмас...

Кўргазма ниҳоясида аллақачон яратилган-у, шу пайтгача ҳеч бир томошабинга кўриш насиб этмаган, жумҳуриятимизда ижод қилган рус мусаввири В. Рождественский (1897—1949)нинг «Саркардалар Темур Малик ва Султон Жалолиддин» номли йирик, бўёқдор асари мени ҳайратда қолдирди.

...Икки саркарда қиёфаси тузилиши жиҳатдан Васнецовнинг Илья Муромец бошлиқ «Уч баҳодир» асарини эслатади. Улар она табиат қўйнида, от устида чавандозлардек ўтириб, қуролланган ҳолда мўғул босқинчилари томон курашга шайланиб, куч-ғайратга тўлиб, ўзларини аранг босиб туришибди. Суратда Ватанни севиш, халққа вафо, фидойилик, келажакка умид акс этган.

В. Рождественский Шарқ ҳаётига қизиқиб, график асарларидан ташқари тарихий жанрлардаям ижод этганди. Бундан чорак асрча муқаддам, талабалик йилларим «Чингизхон Самарқандда» номли кенг ҳажмда ишланган ишини айнан шу санъат музейида кўриб, берилиб томоша қилгандим. Чингизхон тепаликда ўта баҳайбат кўринишда тасвирланган бўлса-да, унинг дарғазаблиги халқимиз жасорати олдида ожизлигидан дарак берарди. Ҳар икки асар мавзу жиҳатдан бир-бирининг ғоявий мазмунини тўлдиради. Дарҳақиқат, бизнинг замин, бизнинг қаҳрамонлар тасвири ва орзу-истакларимиз барча суратларда батафсил ёритилган.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

ОТАЛАРИ КАБИ КАМТАРИН

УЛУҒ Ватан урушининг ғалаба билан тугаганига 46 йил бўлса ҳам унинг даҳшатлари тошкентлик Абдуазиз Туржонов хотирасидан ҳамон ўчмайди. Ўша суронли йиллар алоқачи бўлиб хизмат қилган Туржонов ўз вазифасининг масъулиятини чуқур англаган ҳолда фронтнинг турли бурчакларидан келаётган ҳар бир хабарни жанговар дўстларига етказар, оғир жанг дақиқаларида айниқса, алоқанинг нечоғлик аҳамиятга эга эканлигини тушунарди.

1942 йилнинг охирларида Сталинград остонасида бўлган қақшатқич жангларда навқирон аскар алоқачи учун энг муҳими зийраклик, чаққонлик ҳамда уддабуронлик эканига иқрор бўлди. Ўшанда артиллерия полки Волга дарёсининг чап қирғоғида мудофаани эгаллаб турганди. Алоқачилар эса ўша вақтда ўт ичида бўлган Волганинг ўнг қирғоғи билан алоқани узмасликлари шарт эди. Лекин шиддаткорона жанг давомида душман иккала қирғоқдаги алоқани узиб қўйди. Алоқани мумкин қадар тезлик билан тиклаш учун Абдуазиз ўртоғи билан батареянинг команда пунктига югурди. Шу пайт қаердандир келган «дайди» ўқ шеригига тегди. Абдуазизнинг бир ўзи батареянинг команда пунктига аранг етиб борди...

1943 йил охирида «Қизил Октябрь» заводи ертўласида ўтказилган рота коммунистларининг йиғилишида оддий аскар Абдуазиз Туржонов ҳам партия аъзолигига қабул қилинди. У: «Душман билан энди коммунистчасига курашаман!» — дея сўз берди. Чиндан ҳам қисқа вақт ичида унинг кўксини «Сталинград мудофааси учун!» медали безади.

Уруш тугагунга қадар Абдуазиз қанча чақирим масофага алоқа симлари тортиб, Ғалабани яқинлатиш учун қанча улуш қўшганини санаб, адоғига етолмайди.

Қонли жангларда неча бор яраланиб, тузалиб, яна сафга қайтган йигит кейинчалик жангда кўрсатган мардлиги ва матонати учун Қизил Юлдуз ордени нишондори бўлди. Сўнгра Украина фронтидаги жангларда яна битта нишон — «Жанговар хизматлари учун» медалига, Познань қалъасини ишғол этиш учун бўлган жангда эса III даражали Шуҳрат орденига муяссар бўлди...

Мана бир неча йилдирки, урушдан омон қайтган Абдуазиз ака тинч меҳнат қучоғида.

1957 йил илғор миришкор сифатида Москвадаги Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасида иштирок этиб, фахрий нишонга сазовор бўлиб қайтди.

Ҳозирда унинг уч ўғли ва тўрт қизи уйли-жойли бўлишган. Катта ўғли Абдукарим В. П. Чкалов номидаги авиасозлар ишлаб чиқариш бирлашмасида чилангар бўлиб ишлаб, яқинда Тошкент политехника илмгоҳининг самолётсозлик факультетини битиргач, бирлашмадаги қурилиш-таъмирлаш бошқармасида бошлиқ бўлиб ишлаяпти.

Абдумалик — музлатгичлар бўйича техник, Баҳодир ёнғиндан муҳофаза қилиш бўлимида ишлайди. Қизлари ҳам ўзларига зарур касбларни танлашган. Уларнинг бири — тикувчи, бири — боғча тарбиячиси, бири — ўқитувчи, бири эса — болалар педиатри. Энг муҳими, фарзандларнинг ҳаммаси оталари каби меҳнатсевар, камтарин инсон бўлиб етишишган.

Анатолий АНИСИМОВ.

ШОГИРДЛАРИ УНИНГ ФАХРИ

...ҲАРБИЙ врач Сергей Александрович Язиковнинг ҳаёт фаолияти ҳавас қилса арзигулик. У С. М. Киров номидаги ҳарбий-тиббиёт академиясини муваффақиятли тугаллаб, чегара қўшинлари қисмига ишга жўнатилди.

Орадан бир неча йил ўтгач, тажрибали мутахассисни қулоқ, бурун ва томоқ касалликлари клиникасининг академиясига ишга таклиф қилишди. Лекин, бахтга қарши шу орада кутилмаган уруш бошланиб қолди. Майор С. Язиков урушни Карелия бўғозида кутиб олди. Кейинчалик у Ленинград госпиталларидан бирида жарроҳлик бўлимини бошқарди ва ўша ерда қамалда қолди.

Сергей Александровичнинг ўша вақтдаги уруш хотираларини ҳаяжонсиз тинглаб бўлмайди. Қамалда қолган шаҳардаги ярадорларни ўлимдан асраб қолишнинг ўзи бўлмади. Шифокор ва ҳамширалар бир неча кунлаб уйқу нима эканини билишмади. Кеча-ю кундуз тинмай беморлар, ярадор аскарлар бошида парвона бўлишди.

Қамалда қолган Ленинградда шароит қанчалик мушкул бўлмасин, майор С. Язиков 1943 йилнинг баҳорида Ленинграддаги биринчи тиббиёт олийгоҳида профессорлар кенгашида номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди.

Сергей Александрович ва у сингари жарроҳлар жанг бораётган жойларнинг ўзида—ертўлаларда ярадорларни ҳаётга қайтаришган. Ленинград қамали ёриб ўтилгач, уни 2-Белоруссия фронтига жўнатишди.

У хизмат қилаётган госпиталь ҳам фронт чизиғи ўтган жойда эди. Кўпинча у машаққатли операцияларни ҳам бомбалар ва ўқлар ёмғирдек ёғилиб турган пайтларда амалга оширар, барча хавф-хатарни енгиб, беморларга қайта ҳаёт бағишларди. Жарроҳ Язиковнинг бундай ишларини санаб адоғига етиш қийин. Уруш тугагунга қадар ҳам у фронтда бўлди, ярадорларни даволади. Ва ниҳоят, узоқ орзиқиб кутилган Ғалаба куни ҳам етиб келди.

Ғалабадан сўнг уни Олмаотага, округ госпиталига бўлим бошлиғи этиб тайинлашди. Ўша вақтда у Қозоғистон тиббиёт олийгоҳида клиникада доцент бўлиб ишлади. Кейинчалик эса у Тошкентда госпиталда отолорингологлик қилди.

1950—1957 йилларда С. Язиков Германиядаги совет қўшинларининг бош отолорингологи бўлди. Тошкентда эса полковник унвонига эга бўлгач, округнинг бош отолорингологи бўлиб ишлади.

Сергей Александрович кўплаб ёш шифокорларнинг устози, ўттиздан ортиқ мақола ва монографиялар муаллифидир.

Совет Армияси сафидаги ўттиз беш йиллик хизматдан сўнг истеъфога чиққан С. Язиков ўн йилдан зиёд вақт жумҳуриятдаги асаб касалликлари шифохонасида маслаҳатчи бўлиб ишлаб келмоқда.

Истеъфодаги полковник С. Язиковнинг меҳнатлари Қизил Байроқ ордени, учта Қизил Юлдуз ордени ҳамда ўн бешдан ортиқ давлат мукофотлари билан тақдирланган. Жангчи-шифокор Сергей Александровичнинг шогирдлари унинг бир умрлик фахри ва ифтихоридир.

Борис ЛЕБЕДЕВ,
жамоатчи мухбир.

ЯНГИНИ АСРАЙДИ

Бундан салкам икки йил муқаддам Фрунзе районидаги «Аския» бозори ёнида «Мебельбит» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 7-мебель созлаш устахонаси фаолият кўрсата бошлаган эди.

Устахонада тўрт киши меҳнат қилади. Бу кичик жамоанинг асосий вазифаси ишлатилган мебелларнинг яроқсиз бўлиб қолган устки қисмини қайта янгилаб беради.

— «Янгини эски асрайди», — дейди устахона бошлиғи Абдужалил Абдураҳимов. — Гарчи шундай бўлгач, биз ҳам оз бўлсада ҳайрли ишга қўл урган бўлсак ажаб эмас. Мана бозор иқтисодиёти бошланиб, одамлар исрофгарчиликка чек қўйишга ўрганишмоқда. Агар эски мебелларингиз бўлса, марҳамат, бир зумда янги ҳолига келтириб берамиз. Бизнинг шиоримиз буюртмаларни юқори сифатли қилиб, мижозлар талабини тўла қондиришдан иборат.

Усмон УСМОНОВ.

● СУРАТЛАРДА: устахона ишчиларини иш устида кўриб турибсиз.

Муаллиф суратлари.

Янгиликлар — Воқеалар

ЯНГИ АВТОВОКЗАЛ

Сирдарё шаҳрида янги автовокзал йўловчиларга хизмат кўрсата бошлади. Ҳозирга қадар бу ерда — Мирзачўлнинг гавжум автотрассалари ўтадиган жойда фақат кассалар ва автобус тўхташи учун ёмон жиҳозланган майдонча бор эди, холос. Энди кенг ва ёруғ бино қурилди. Бу ерда барча зарур хизматлар ташкил этилган, йўловчилар ҳам, ҳайдовчилар ҳам дам олишлари учун имконият бор. Автобусга чиқиб-тушиладиган майдончалар ҳам жиҳозланган. Автовокзални «Узавтострой» трестининг жамоаси бунёд этди.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ФОЙДА КЕЛТИРМОҚДА

Бухоро теплоэнергетиклари билан маҳаллий гўшт комбинати қишлоқ хўжалик молларини ўзаро манфаатли шартларда айирбошладилар. «Бухоратеплокоммунэнерго» бошқармасининг ёрдамчи хўжалигида ўтган йили чўчқа болалари боқила бошлангач, бошқарманинг ўз гўшт маҳсулоти пайдо бўлди. Бу ердагилар шерикларига бошқа гўшт маҳсулотлари — шу жумладан мол гўшти билан айирбошлаш учун айни шу чўчқа гўштини таклиф қилишди. Минтақада кам тарқалган иш, яъни ёрдамчи хўжаликда чўчқа боқиш фойда келтирмоқда.

РАҚОБАТЛАША ОЛАДИГАН МАҲСУЛОТ

Австриядаги «Асконт» фирмасининг мутахассислари «Узэлектротерм» бирлашмасининг Намангандаги бош заводи чиқарган буюмлар билан танишгандан кейин уни рақобатлаша оладиган маҳсулот, деб топдилар. Печь трансформаторлари, электр иситгичлар ва калорифер қурилмалар австрияликларнинг эътиборини тортди. Уларнинг фикрича, мазкур буюмлар Европа бозорида харидоргир бўлади. Ҳозир «Узэлектротерм» жамоаси Кубага, Вьетнамга, бошқа бир қанча мамлакатларга ўз маҳсулотини етказиб бермоқда.

АМАЛИЙ УЧРАШУВ

Вилоят марказида «Фарғона—91» минтақалараро саноат ёйма бозори тугалланди. Бу ерда саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги корхоналарининг ва кооперативларнинг маҳсулоти намойиш қилинди. Ёйма бозорда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг вакиллари, Россиядан келган меҳмонлар иштирок этдилар. Амалий учрашув чоғида ўнлаб минг сўмлик ўзаро фойдали шартномалар тузилди, мамлакатнинг бошқа минтақаларидаги ҳамкасблари билан алоқалар ўрнатилди.

ЯХШИРОҚ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ УЧУН

Навоий, Бухоро ва Самарқанддаги темир йўл вокзаллари ходимлари хизмат кўрсатишнинг янги шаклини жорий этдилар. Бу шаҳарнинг аҳолиси ёзги меҳнат отпускалари даврида телефон орқали поезд учун чипта буюриши мумкин. Чипталар буюртмачининг уйига элтиб берилади. Янгилик темирйўлчилар ташаббуси билан жорий этилди. Улар темир йўл чипталарининг нархи кескин ошиб кетганлиги эвазига яхшироқ хизмат кўрсатиш лозимлигини тушунишмоқда.

МАҲОРАТЛАРИГА ҚАРАБ

Самарқанддаги 2531-автожамланмада касб маҳорати танлови бўлиб ўтди. Унда шаҳарлараро қатнайдиган автобусларнинг элликдан зиёд ҳайдовчиси иштирок этди. Ҳайъат иштирокчиларга уларнинг йўл ҳаракати қоидаларини билишларига, ҳайдовчилик маҳоратларига қараб баҳо берди. Совринли уч ўринни эгаллаган ғолиблар пул мукофотлари ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

ЙИЛИГА 30 МИЛЛИОН СЎМ

Андижон вилоят марказида қуриб битказилаётган мебель комбинатига дастлабки икки юз киши ишга қабул қилинди. Янги корхона юмшоқ ва корпусли мебель ишлаб чиқаради. Унинг лойиҳа қуввати йилига 30 миллион сўмлик маҳсулот чиқариш имконини беради. Комбинатда ҳаммаси бўлиб мингдан ортиқ киши ишлайди.

(ЎзТАГ).

Муштарийлар учун учрашув

Юртимиз қанчадан-қанча олиму фозилларни, хонандаю созандаларни, шоиру ёзувчиларни етиштириб, уларнинг номини элу элатларга ёйди. Ўз навбатида ана шу ижодкорлар ўзининг ажойиб асарлари, санъатлари билан халқимиз қалбига кириб борди. Маъмуржон Узоқов, Комилжон Отаниёзов, Уста Олим Комилов, Тамарахоним. Мукаррама Турғунбоева, Шукур Бурхонов... Бундай номларни яна кўплаб келтириш мумкин. Зеро, уларнинг ҳар бирига қалбимиздаги ҳурмат-эъзоз чексиз.

Ҳозирда ўзбек санъати шодасига яна бир неча маржонлар тақилди. Ёш санъаткорлар ҳам ўз устозларининг меҳнатларини, ижодларини ишонч билан оқлашмоқда. Дилмурод Исломовнинг номи ўзбек санъат мухлисларига яхши таниш. Оддий халқ фарзанди бўлмиш Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Дилмурод Исломов ҳам ўзининг камтарона санъати билан эл оғзига тушди, унинг қалбидан ўрин эгаллади. Санъаткор билан бўлган суҳбатимиз ижод саҳифаларидаги қийинчиликлар, ҳозирги ўзбек санъати муаммолари, унинг кечаги, бугунги, эртанги куни ҳақида. Олдиндан шуни айтиш керакки, суҳбатимиз чоғида баъзи муаммолар, уларга бўлган муносабатлар рўй-рост айтилган. Санъаткорнинг дарди халқнинг дардига, халқнинг дарди олам дардига айланади. Ўйлаймизки, қуйида айтилажак муаммолар ҳам тегишли кишиларнинг дил торларини чертиб, бироз мушоҳада қилишга ундар.

Дилмурод ИСЛОМОВ:

«ҲАЛОЛЛИК БОР ЖОЙДА, ҲАЛОЛ ИШ БЎЛАДИ...»

— Дилмурод ака, аввало бугунги суҳбатимизни одатга кўра сизнинг таржимаи ҳолингиздан бошламай, аксинча санъаткорнинг жамиятдаги ўрни, унинг қадр-қимматидан бошласак...

— Аслини олганда анчадан буён бу мавзуда бирон бир киши билан суҳбатлашиш иштиёқида эдим. Лекин вақтнинг бироз тиғизлигию юмушлар кўплигидан бунинг имконияти топилмаётганди. Фурсат етиб, бугун ўз дардларимни, қолаверса барча санъат аҳлининг дилидаги дардларни юзага чиқармоқчи эдим.

Мавзуимиз хусусида тўхталсам, у ҳолда мен санъаткорнинг жамиятда тутган ўрни жуда беқиёс деб ўйлайман. Зеро, буни кўпчилик тўғри англай олмайди. Ҳаттоки, буюк Ленин ҳам «Санъатсиз ҳаёт ваҳшийликдир» деганди. Тўғрисини айтиш керак, замонавий санъаткорларнинг қадр-қиммати илгариги ижодкорлардан бирмунча пастроқ. Бу ҳол фақат санъаткорларга нисбатан эмас, балки барча инсониятга нисбатан бўляпти. Бундай вазият эл қатори, биз — санъаткорларни ҳам ташвишга солмоқда. Масалан, илгарилари бирон бир жойга санъаткор ўз ижодини намойиш этиш учун борса, уни қарсаклар билан, шодлик билан кутиб олишарди. Ҳозир эса бутунлай бошқача. Концерт вақтидаги қийқириқлар, ҳуштаквозликлар албатта санъаткорнинг таъбини хира қилади. Тўғри, бундай ҳолларнинг ўша санъаткорнинг санъатидан баҳраманд бўлиш, унга бўлган қизиқишнинг нақадар беқиёслигига ҳам йўйиш мумкин. Лекин санъаткор қўшиқ куйлаётган, рақсга тушаётган, куй чалаётган бир пайтда томошабинларнинг «У қўшиқни айтиб беринг, бу куйни чалиб беринг, бошқа рақсга тушинг», деб саҳнагача чиқиб кетишларини нима деб оқлаш мумкин. Ўша санъаткор қўшиғини айтиб бўлсин, куйини чалсин, рақсини тугатсин ана шундан сўнг ўз буюртмасини берса олам гулистон. Фақат булар эмас, бошқа кўпгина ҳоллар ҳам санъатимизга бўлган ҳурматсизликни яққол кўрсатиб туради...

— Бундай ҳолларнинг юзага келишида ким айбдор?

— Ҳарчанд уринсам ҳам юзага келаётган нохуш ҳолларнинг илдизи қаерда эканлигини аниқлай олмаяпман. Бунда агар оддий халқни айбласак, унчалар тўғри бўлмас. Менимча жамиятнинг ҳозирги танг аҳволи, турмуш даражасининг анчагина паст эканлиги ана шундай аҳволларни келтириб чиқармоқда. Илгариги меҳр-оқибатнинг ҳозиргача бир неча томчисигина етиб келган, десам муболаға бўлмайди.

— Суҳбатимиз ўз-ўзидан санъаткорларнинг туриш-турмушларига бориб тақалмоқда. Шу боис санъат аҳлини бироз енгилтакроқ дейишади.

— Бунга мен умуман қўшилмайман. Санъат аҳли доимо халқининг кўз олдида. Турли миш-мишларнинг тарқалиши санъаткорнинг номига путур етказади. Аввало шуни айтишим керакки, санъаткорларни қўлидан келадиган кишилар қилади. Тўғри, шоли курмаксиз бўлмайди. Санъатимиз саҳнига доғ тушираётган унинг номини ардоқламаётган айрим кимсалар ҳам топилади. Лекин ҳар бир соҳада енгилтаклик бор. Баъзи йигит-қизлар енгилтаклик қилишадию «Касбинг нима?» деб сўрашса «Артистман» дейишади. Аслида уларнинг санъатга ҳеч қандай дахли йўқ. Ана шундай кимсалар ҳисобига санъатимизга доғ тушаяпти. Яна бир гап, баъзилар билар-билмас турли миш-мишлар тарқатишга жуда «уста» бўлиб кетишган. Бир мисол, ҳаммамиз яхши танийдиган, «Шум бола» кинофильмида бош образни яратган Абдураим Абдуваҳобов исмли йигит бор. Кунларнинг бирида ўша дўстимизни «Оламдан ўтибди» дейишди, «Э, жавр бўлибди. Ёш кетибди» деб юргандик. Бир жойдаги йиғинда борсак, ўша йигит елиб-югуриб хизмат қилаяпти. Ҳайратдан ёқа ушладим. Озроқ бўлмаса бўлар-бўлмас шундай гаплар туфайли ўша йигитни ҳам арвоҳ деб юрардик. «Эл оғзига элак тутиб бўлмайди» деб шунга айтишса керакда.

— Дилмурод ака, кейинги вақтларда ҳақиқатан ҳам, ана шундай миш-миш гаплар кўпаймоқда. Бундан ташқари, тўйга борувчи санъаткорларга кўплаб таъна тошлари отилмоқда. Санъаткорлар ҳақида бир мақола чиққанди. Унда айтилишича, гўё санъаткорлар бир-икки соат мобайнида бир неча минг сўмлаб пул ишлашар экан. Шундайми?

— Шуни айтиш лозимки, масалан биз бошқаларнинг чўнтагига қараб, неча пул топганини, топишини хомчўт қилмаймизку. Мақолани эса мен ҳам ўқигандим. Лекин ундаги аксарият далилларига қўшилмайман.

Санъаткорнинг кўнгли жуда нозик бўлади. У ҳар қандай муомалага чидайди. Шундай бўлсада, келиб тушаётган барча таёқларга тишимизни-тишимизга қўйиб чидаб келяпмиз. Қайси санъаткор аввало тўй эгасига бориб, «Менга фалон сўм пул берасиз» ёки «Фалон сўм пул қистирасиз» деб келишади? Тўй қилувчининг ўзи дилига ёққан санъаткорнинг уй-жойини топиб, бориб тўйга айтиб кетади. Мезбоннинг шунчалик ҳурмат-эъзози, меҳри учун ҳам санъаткор тўй ўтаётган хонадонга боради. Бўлажак тўйга санъаткор эрталабдан тайёргарлик кўриб, тўйхонага боради. Анчагина йўл юриб борган санъаткор мезбоннинг кайфиятига қараб иш тутади. Агар тўй эгасининг кайфияти тўлмай турган бўлсачи... Албатта, санъаткорнинг бир чарчоғига минг чарчоқ қўшилади. Айниқса, тўй вақтидаги, тўйдан кейинги дилсиёҳликлар кишининг асабини бузади. Баъзан уруш-жанжалларгача борган вақтларни ҳам эслайман. Ана шундай уруш-жанжаллар вақтида кўпинча тўй эгаларининг ўзи ҳам четкароқда туришади. Қарабсизки, калтакланган санъаткор раҳматни ҳам насия қилган хонадондан бошини эгиб чиқиб кетади. Тўғри, бош қилувчилар ҳам, санъаткорларнинг ҳам ҳар хили бор. Шунинг учун барча айбларни санъаткорларга тўнкаш нотўғри.

Энди бир-икки соат давомида 1000—2000 сўмлаб пул топиш хусусида. Масалан биз кунда минг-минглаб пул топаётганларни кўрсак ҳам, кўрмаганликка оламиз. Доимо «Кимда пул кўп?» деб сўралса «Санъатчида!» дейилади. Нима учун бошқа соҳа орқали ҳаром пул топаётганлар тилга олинмайди?

— Бизга маълумки, кўпгина ижодий жамиятлар қаторига сиз бошчилик қилаётган Доирачилар жамияти ҳам қўшилган. Ана шу ташкилот ҳақида бирон бир маълумот берсангиз.

— Тўғри айтдингиз. Доирачилар жамияти тузилди. Жамият ҳақида нима дейиш мумкин? Маълумки, ҳозирда кўпгина ёш санъаткорлар ёши улуғроқ устозларини эъзозлашмаяпти. Жамиятимизнинг асосий вазифаларидан бири эса оламдан ўтган, кексайган санъаткорларнинг оилаларидан ҳол-аҳвол сўраб туриш. Ана шу йўл билан ёш санъаткорлар қалбига меҳр-оқибатни олиб кириш мумкин. «Гап совғада эмас, гап эътиборда» деган ажойиб нақл бор. Масалан, ўша санъаткорларнинг оилалари биз олиб борган икки килограмм гўшт ёки ул-бул маҳсулотни кўриб эмас, ўзларига бўлган ҳурмат-эътибордан кўнгиллари кўтарилади. Бундан ташқари жамиятнинг ҳудудий бўлимлари ҳам фаолият кўрсатмоқда. Вилоят, районлардаги Доира жамиятлари кўмагида ўша ердаги санъаткорларга бўлган эътиборни кучайтираяпмиз. Жамият ҳар бир аъзога ҳам моддий, ҳам маънавий томондан ёрдам беришга тайёр. Яна бир мисол, кейинги вақтларда катта-катта санъат соҳибларининг таваллуд ёшларини нишонлаш ҳукумат томонидан бирмунча камайди. Бизнинг вазифамиз эса ана шундай тантаналарни ўз кучимиз ва маблағимиз ҳисобига ўтказиш.

— Маблағ қаердан олинади?

— Дарвоқе, маблағ жамият аъзоларининг ойлик бадалларини тўлашлари ҳисобига кўпаяди.

— Яқинда Тошкентда «Зарб-91» доирачиларнинг кўрик-танлови бўлиб ўтди. Танлов ҳақида ҳам бироз тўхталсангиз.

— Бу йилги кўрик-танловимизни устоз санъаткор Уста Олим Комилов руҳини шод этиш учун ўтказдик. Бундан ташқари етишиб чиқаётган ёш санъаткорларнинг истеъдодини бир синовдан ўтказиш ниятида эдик. Бунда турли вилоят жамиятларининг фаоллигини таъкидламоқчи эдим. Танловдан шу нарса аён бўлдики, ўлкамизда буюк устоз санъаткорларнинг ҳақиқий давомчилари жуда кўп экан.

— Жамият тузилди. Унинг ташкилий ишлари ҳам ниҳоясига етди. Менимча, уни тўғри йўлдан олиб бориш, ундаги муаммоларни бартараф этиш пайти ҳам келгандир?

— Шуни айтиш даркорки, ҳар соҳада бўлгани каби бизда ҳам муаммолар етарли. Менимча уларни бартараф этиш аста-секинлик билан, ўз меъёрида давом этаверади. Жамиятнинг обрў-эътибори, мавқеини эса вақтнинг ўзи кўрсатади. Ҳозирча бирон-бир хулоса қилиш мушкул. Ўйлайманки, ҳаммаси яхши бўлади. Ахир ҳалоллик бор жойда, доимо ҳалол иш бўлади. Назаримда, ижод аҳлининг барисини ҳалол инсонлар қаторига қўшиш мумкин.

— Дилмурод ака, суҳбатингиз учун сизга ташаккур билдирамиз.

— Мен ҳам ўз навбатида барча муштарийларимиз ўзбек санъатини янада қадрлашларини истаб қолардим. Мендек оддий инсонга севимли «Оқшом» рўзномаси орқали жой ажратишганлиги учун муҳарририятга ҳам ташаккур.

Суҳбатдош Дилшод ЖАЛОЛОВ.

«Раққосалар сайр-ҳордиқда чиққанда».

Рустам Шарипов сурат-лавҳаси.

МЕҲР-МУРУВВАТ КАРВОНИ

Жумҳурият «Меҳр-мурувват поезди» хайрия тадбирининг учинчи босқичи бошланди. Бу гал мазкур тадбир қатнашчилари автобусларга ўтириб, Тошкент вилоятининг шаҳар ва қишлоқларига жўнаб кетишди.

Режалаштирилган дастурга биноан, улар болалар уйларига, қариялар интернатларига, Чирчиқ, Ангрен ва Оҳангарондаги бошқа ижтимоий-тиббий муассасаларга борадилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, жумҳурият меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармаси, Қизил ярим ой жамияти, бошқа бир қанча жамоат ташкилотлари, вазирликлар ва идораларнинг вакиллари одамларнинг турмуш шароити билан, улар қандай даволанаётгани билан танишадилар, моддий ва бошқа хилдаги ёрдамни берадилар.

(ЎзТАГ).

Советлар мамлакатида

ФАНГА ТИЖОРАТ ЁТ ЭМАС

ЛЕНИНГРАД. Ўсимликларни ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот илмгоҳи, қишлоқ хўжалик микробиологияси илмий-тадқиқот илмгоҳи ва бошқа аграр соҳа тадқиқот марказларининг жамоалари «Экос» уюшмасига бирлашдилар. Уюшма ҳузурида ишлаб чиқариш тузилмалари ва энг муҳими хизмат шўъбаси ташкил этилди. «Фан-ишлаб чиқариш-сотиш» яхлит ҳалқаси ташкил этилди. Лабораторияларда ва илмгоҳларнинг бўлимларида товарга айлантириш мумкин бўлган нарсалар кўплиги маълум бўлди. Илмий ишланмалар тезкорлик билан маҳсулотнинг улгуржи ва майда туркумларига айлантирилиб, харидорларга муваффақият билан тақдим этилмоқда.

Украина ССР. Днепропетровск вилоятининг Дзержинский номли Днепропетровск металлургия комбинати меҳнат жамоаси ўз ихтисосларига хос бўлмаган ноёб маҳсулот — биллур ишлаб чиқаришни йўлга қўйишди.

Эндиликда ана шу маҳсулот ишлаб чиқариладиган цехда биллурларнинг жаранги тез-тез қулоққа чалинадиган бўлди. Яқинда корхонанинг ёнидаги эски омбор биноси ҳам шу цех ихтиёрига берилди. Ҳозирда юксак маҳорат билан ишланган чиройли биллур буюмлари омборда узоқ туриб қолмаяпти.

СУРАТДА: харидоргир биллур буюмлари.

А. Красножан сурати.

ФИТОБАР ТАКЛИФ ЭТАДИ

Новосибирскнинг «Фармация» деб номланган вилоят бирлашмаси аҳоли учун қулай ва замонавий фитобарни совға қилди. Бу ерга ташриф буюрган ҳар бир киши доривор гиёҳлардан тайёрланган витаминли чой ҳамда буйрак, ошқозон ва бошқа ички органларга даво бўладиган шифобахш ичимлик сувларидан истеъмол қилишлари мумкин.

СССР Фанлар академияси қошидаги Марказий Сибирь ботаника боғи олимлари билан олиб борилаётган ўзаро ҳамкорлик мутахассисларга турли хил кўкатлар ва ўтлардан доридармонлар тайёрлаш ҳамда шифобахш дармондорили маҳсулотлар ассортиментини янада кенгайтириш имконини бермоқда.

СУРАТДА: фитобар залида.

В. Зинин сурати. (ТАСС).

МИНЕРАЛ СУВ УСТИДАГИ ШАҲАР

ТАМБОВ. Гидрогеологлар шаҳарнинг бир қанча корхоналар профилакторийлари жойлашган курорт зонасида 550 метр чуқурликда минерал сув борлигини аниқладилар. Кимёвий таркиби жиҳатидан бу минерал сув Москва вилоятидаги машҳур «Дорохов» сувини эслатади. Тамбовдаги «Инжавинский» кардиология санаторийси атрофида шундай сувдан тери касалликлари ва аёллар касалликларини даволаш учун муваффақиятли фойдаланишмоқда.

КАЗАК ИЛДИЗЛАРИ ТЕРАН

КЕМЕРОВО. Вилоят марказида тузилган ташаббускор гуруҳ дастлабки пайтларда ўз аждодлари — Сибирь казакларининг воқеаларга бой тарихини ўрганишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Бундан тўрт аср муқаддам Кузбасснинг жанубида дастлабки қалъаларни қурган Кузнецк казакларининг авлодлари топилиб қолиши ҳам мумкин. Ҳозирча эса шахтёрлар орасида казак авлодларининг давомчилари топилди, улар тинч даврда Сибирда буғдой етиштиришган, овчилик, савдо билан шуғулланишган, уруш йилларида эса кўкракларини қалқон қилиб ватанларини ҳимоя қилишган ва буни муқаддас бурч деб ҳисоблашган.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Халқ таълими Бош бошқармаси

9-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Тошкент шаҳридаги мактабларнинг битирувчилари, 9—11-синфни битирганлари қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Устки кийимларни тайёрлаш бўйича тикувчи-моториста,

аёллар ва болаларнинг енгил кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи-мотористка.

9- синфни битирганлар 3 йил ўқиб, ўрта маълумот ва ихтисос оладилар. Улар кийим-бош ва бепул овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар 1 йил ўқийдилар ва уларга ойига 39 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи берилади.

Ўқиш даври меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

9-синфни «аъло» ва «яхши» баҳоларга битирганлар суҳбат ўтказиш йўли билан ўқиш муддати 2 йиллик тажриба гуруҳларига қабул қилинадилар.

Мазкур гуруҳлардаги ўқувчилар ўрта маълумот олиб чиқадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат, турар жойидан гувоҳнома, 286-намунадаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

«Илк маҳсулот байрамлари», «Ўз касбининг устаси», «Ёш ишчи куни» танловлари анъанага айланиб қолди. Билим юртида «Қизил чиннигул» комсомол ёшлар клуби, ўқувчилар «Модалар уйи» ташкил этилган, Техника ижодиёти, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секцияларида машғулотлар олиб борилмоқда.

БИЛИМ ЮРТИ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИНИНГ ИШТИРОКЧИСИДИР.

Билим юртининг аълочи ўқувчилари педагогика кенгашининг қарорига мувофиқ Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига ўқишга кириш учун тавсия этиладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Билим юрти манзили: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Бобур кўчаси, 55-уй (4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 2, 3, 7, 11, 40, 45, 50, 51, 54, 57, 58, 67, 80, 97, 99, 94-автобуслар; 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Театральная» бекати). Телефон: 55-42-59.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

Халқ таълими Бош бошқармаси

«ЗЕНИТ» заводи базасидаги

57-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991 йилдан бошлаб

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

— микросхемаларни йиғувчи;

— микропайвандлаш созловчиси оператори;

— радиоэлектрон аппаратура ва асбобларни созловчи-бошқарувчи;

— синаш ускуналари ва яримўтказгичли ишлаб чиқариш созловчиси;

— Фотолитография созловчиси; оператори;

— радиомонтажчи;

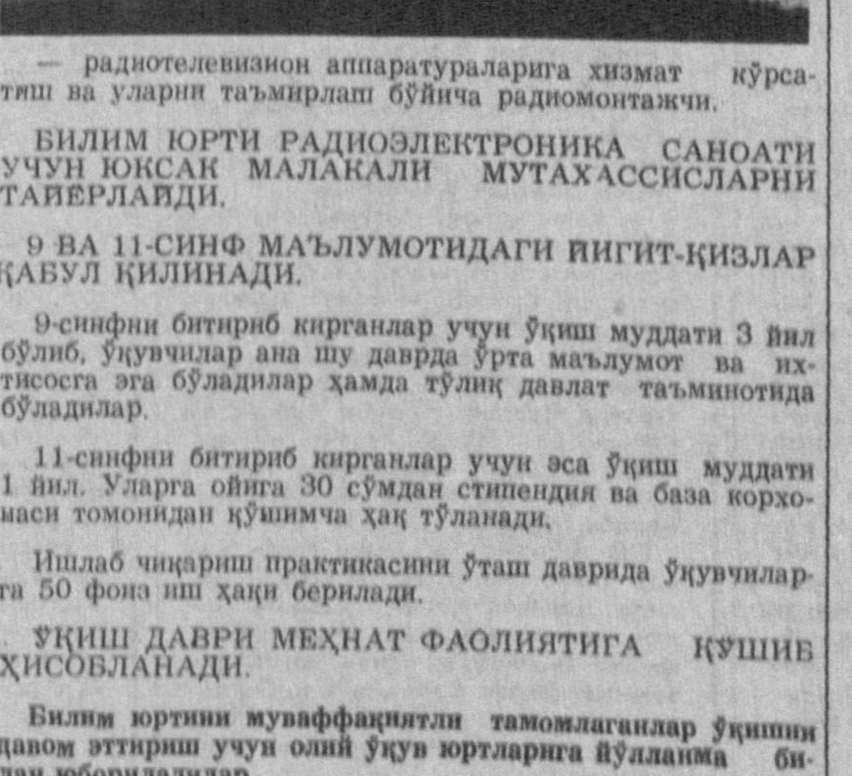

— радиотелевизион аппаратураларига хизмат кўрсатиш ва уларни таъмирлаш бўйича радиомонтажчи.

БИЛИМ ЮРТИ РАДИОЭЛЕКТРОНИКА САНОАТИ УЧУН ЮКСАК МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ.

9 ВА 11-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синфни битириб кирганлар учун ўқиш муддати 3 йил бўлиб, ўқувчилар ана шу даврда ўрта маълумот ва ихтисосга эга бўладилар ҳамда тўлиқ давлат таъминотида бўладилар.

11-синфни битириб кирганлар учун эса ўқиш муддати 1 йил. Уларга ойига 30 сўмдан стипендия ва база корхонаси томонидан қўшимча ҳақ тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчиларга 50 фоиз иш ҳақи берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини муваффақиятли тамомлаганлар ўқишни давом эттириш учун олий ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

Билим юрти қошида спорт секциялари, радиотехника тўгараклари ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат, тиббий маълумотнома (086/У намунадаги), 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Киров ноҳияси, Юнусобод даҳаси, Муродов кўчаси, 9-уй (9, 67 «э», 167-автобусларнинг «8-автокорхона»; 82-83-автобусларнинг «Шаҳар кўп ихтисосли касалхонаси» бекати).

Уй-рўзғор ташвишлари

Буюмга ўч терихўрлар

Одатда терихўрларнинг личинкалари (куртлари) заҳарли дориларга жуда чидамли бўлади. Танасининг орқа учида бир тутам туклари бор. Куя капалаклари кичкина, қанотлари бироз чўзилган, куртлари майда, хира оқ рангда ўргимчак ипига ўхшаган толадан тўқилган ғилофда яшайди.

Уй бекалари бу зараркунандалардан кўнмўйна хом ашёларини, жун ва жундан тўқилган матоларни, кийим-кечакларни, гилам пояндозларни, наматларни ва бошқа маҳсулотларни яхши сақлашлари муаммо бўлиб турибди. Уларга қарши курашни, энг аввало шу нарсалар сақланаётган жойларни, уйларни вақти-вақти билан шамоллатиш, супириб-сидириш, чанг сўрувчи асбоб билан яхшилаб тозалаб туришдан бошлаш керак. Буюмларни яхшилаб қоқиш, кийим ва бошқа тозалагич воситалари билан тозалаш зарур. Бунда буюмлар, матолар ва кийим-кечакларнинг чокларига, букланиб қолган жойларига яхши эътибор бериш зарур, чунки шу ерлар зараркунандалар яшаши учун қулай жойлар ҳисобланади.

Буюмларни зараркунандалардан сақлашда ота-боболаримиз ёнғоқ барги, ялпиз, саримсоқпиёз ва бошқалардан, нафталиндан фойдаланиб келишган. Ҳозир ҳам уларни қўллаш мумкин. Булардан ташқари, маҳсулотларни яхши қуритиб, сунъий пленкадан тайёрланган қопчаларда сақлаш ҳам яхши натижа беради.

Сўнгги йилларда зараркунандаларга қарши «саноатимизда ишлаб чиқилган «Молебой» деган куяга қарши дорилардан кенг фойдаланилмоқда. Бу дори таблетка ҳолда хўжалик дўконларида сотилмоқда. Ундан қуйидагича фойдаланиш керак: таблетка ғилофдан олиб докага ўралади ва кийим-кечак сақланадиган ерларга қўйилади. Дори қўлланганидан сўнг 6 ҳафта ўтгач олиб ташлаб, хоналар шамоллатилади. Бу доридан қўллаганда ёрлиғига ёзиб қўйилган тавсияларга қатъий амал қилиш зарур.

Биз юқорида айтган чора-тадбирлар ўз вақтида сифатли ва эътибор билан қўлланса, озиқ-овқат маҳсулотларини ҳамда кийим-кечакларни терихўр ва куялардан яхши сақлаш мумкин.

ЎЛКАМИЗ иқлим шароити шундайки, унда зараркунандалар йил давомида ривожланиши мумкин. Уларнинг ҳаёт фаолиятини илиқ, зах, туриб қолган ҳаво кучайтиради, янги, қуруқ ва салқин ҳаво (шамол) эса пасайтиради. Зараркунандалар орасида куялар ва терихўрлар оила буюмларига, умуман халқ хўжалигига жуда катта зарар келтиради.

Терихўрлар ва куялар айниқса хом терига, тери маҳсулотларига, мўйнага, парранда патларига, жун ва жун буюмларига, гўшт ва гўшт маҳсулотларига, пишлоқ, қуруқ сут, қуритилган балиқ, елим, китоб маҳсулотларига катта зарар етказади. Булардан ташқари уларнинг асбест, картон, пахта ва синтетик матолари, тамаки, ҳаттоки телефон симларига ҳам келтирадиган зарарлари кузатилган. Ўлкамиз шароитида қўнғир терихўр, чипор-ранг терихўр, фриш терихўрлари (ва бошқалар), куялардан эса омбор куяси, дон куяси, кийим куяси, гилам куяси ва бошқа куялар ўсимлик ва ҳайвон маҳсулотларига катта зарар келтиради.

Н. МАҲМУДХЎЖАЕВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот илмгоҳи тажрибахонаси мудири.

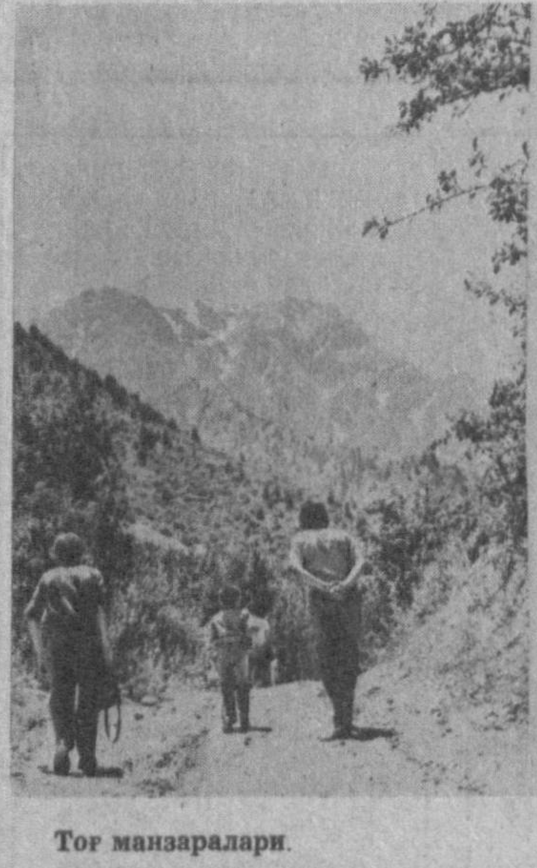

Тоғ манзаралари.

Равиль Альбеков сурати.

Жиноят ва жазо

ҚИШ аёзи қулоқларни чимчилайди. Эриниб ёғаётган йирик-йирик қор доналари шаҳар чироқлари ёғдусида жилоланиб, ерга оҳиста бош қўяди. Вокзал биноси рўпарасига келиб тўхтаган таксидан тушган уч йигит ғарч-ғурч қор босиб перронга чиқиб кетишди. Муюлишда ўғри мушукдек атрофга олазарак термулиб турган аёлнинг кўзи уларга тушди-ю, юраги бироз таскин топгандек бўлди. Ғалати ишшайиб йигитлар томон ошиқди.

Йўловчилар поездга чиқиб жойлашиб олгунча улар бир четда сигарет тутатиб туришди. Поезд жўнаш олдидан вагонга чиқишди.

Катта стакан уч-тўрт давра айлангач Тешавой учиб қолди. Икки кунлик уйқусизлик, харидор излаб турли томонларга изғиш, устига устак нохуш ўй-хаёллар уни чиндан ҳам ҳолдан тойдирган эди. Жононхон атрофида парвона бўлиб уни ечинтирди. Пастки ўриндиққа аранг жойлади. Бироздан сўнг хуррак овози эшитилди.

Сайдулло нохуш эди. Нима жин уриб бу тўдага қўшилиб қолганини билмай гаранг. Олдинига ҳазил-ҳазил билан бошланган иш оғир жиноят билан тугашини пайқамади. Истайдими, истамайдими бугун унинг қўли ҳам қон. Бу қонни ювиш эса мушкул. Кетиши қийин. Чунки бу одам қони. Охирини ўйламай босилган қадамнинг оқибати. Падарига лаънат, ҳаммасига мана шу оғу — ичкилик сабаб. Ичганингда шер қилиб юборади. Кейин мана бунақа жабрини тортиб, эзилиб ўтирасан. Қандай қилса, қандай қилиб гуноҳини ювсаю, бу қонхўрлар тўдасидан чиқиб кетса.

У-ку майли-я, лекин мана шу аёлга нима бор бу ерда. Донадек тўрт боласи бўлса. Ҳозир у бечоралар палапон болаларидек тиқ этса онам келди, деб эшикка кўз тикиб ўтиришгандир. Яна пулга ўчлигини айтмайсизми. Вой тавба, пул деса ўзини томдан ташлашга тайёр. Олдинлари баъзилар зеб-зийнат, кийим-кечак, бойликка ҳирс қўйган хотинларнинг тақдири аянчли бўлади, дейишса ишонмасди. Мана энди ўз кўзи билан кўриб турибди. Бойлик дея не-не бегуноҳларнинг боши сиртмоқда бўғилишига шерик бўлиб ўтирибди. Қилгиликни қилиб қўйиб, шарақлаб кулишини айтмайсизми. Яна бу она эмиш. Йўқ, бу она эмас, иблис. Аёллик шаънини ер билан булғаган ифлос. Ҳай, ҳай, унинг қўланса тўшагига ётишдан асрасин. Аёл зоти ҳам одобу иффати билан гўзал экан-да. Агар унинг барча ёвуз қилмишлари беш қўлдек сенга аён бўлиб турса унинг келишган қадди-қомати-ю, сутга чайиб олгандек оппоқ юзи, таранг кўкраклари-ю, бўлиқ болдирлариям кўзингга бало, совуқ бўлиб кўринар экан-да. Алҳазар бундай аёллардан. Дунё ўзи шунақа. Кенгга кенг, торга тор шекилли-да. Бемаъни ўйлар билан бошни оғритмай яхшиси ухлаш керак. Ким билсин, эртага яна қанақа режалар тузилади.

Сайдулло эринибгина юқоридаги ўриндиққа кўтарилди. Жононхон Тешабойнинг қаттиқ ухлаб қолганига ишонч ҳосил қилди шекилли аста ўрнидан турди. Сайдуллонинг қулоғи тагига келиб шивирлади:

— Гуд-байми, жоним.

У кўз сузганича узоқ туриб қолди. Сайдулло буни фаҳмламади, ёки сезган бўлса ҳам «овозинг ўчсин» қабилида жим ётаверди. Аёл алам билан пастки ўриндиққа думалади.

Аҳмаджон кўзини очиб қараса ҳамма жойлашиб бўпти. Битта ўзи столга мук тушганича қолибди. Уйғотишмабди ҳам. Ҳамманинг жони ўзигада. Сен учун жон куйдирадиган йўқ. Агар уйда шундай ухлаб қолсанг борми, атрофингда неча киши парвона бўларди. Уйдагилар бошқа, булар ҳеч қачон сенга дўст бўлмайди.

У аста қаддини ростлади, керишди. Юқори қаватдаги ўриндиқнинг ўнг томонида сочилиб ётган чойшабларни тартибга келтиргандек бўлди. Жойига чаққонлик билан кўтарилиб, уйқуга кетди. Бироз тинч ётди. Кейин безовталанди. Уйқусида кимлар биландир олишар, солишар, сўкишарди.

У туш кўрарди. Қаранг, кўз ўнгида бундан икки кун олдин ўз қўли билан жойлаган Зокиржон хомуш турибди...

Улар «Қўйлиқ» автостанциясида ўз ўлжасини излаб юрган калхатдек изғиб юришарди. Бирдан Тешавойнинг кўзи ўзларидан сал нарида тўхтаган «ВАЗ-2106» маркали «3 81—24 ТН» номерли машинага тушди-ю, ўша томон югуриб кетди.

Қуюқ салом-аликдан эриб кетган ҳайдовчи 70 сўм эвазига сахий йўловчиларни Бекобод шаҳрига обориб қўйишга розилик билдирди. Танишув йўл-йўлакай бўлди. 30 ёшлар чамасидаги ҳайдовчи Зокиржон Абдуллаев ҳам ҳазил-мутойибага ўч йигит экан. «Жигули» «Кўкорол» давлат хўжалигига етганда Тешавой баҳона билан ҳайдовчидан машинани тўхтатишни илтимос қилди. Ҳозиргина кулгидан ёрилгудек бўлган машина кабинаси бирдан сув қуйгандек жимиб қолди. Сукунатни фақат Аҳмаджоннинг безовта нафаси бузарди. Бирдан орқа томондан бўйнига сиртмоқ тушганда Зокиржон зумда пайдо бўлган кўнглидаги нохушлик сабабини ҳис этди. Ялиниб-ёлбориш истагида сиртмоқдан бўйнини бўшатиш учун жонжаҳди билан уриниб кўрди. Бироқ сўзи оғзида қолди. Бўйнини тобора сиқиб бораётган арқон бунга имкон бермади. Ажалига муқаррар тан берган қўй сингари хириллаб бошини оҳиста ўриндиқ суянчиғига ташлади.

Ўз ролини маккорона бажарган Аҳмаджон ҳозир ғалати кайфиятни бошдан кечирарди. Кўнглида ҳам мамнунлик, ҳам безовталик ҳукм сурарди. Тешавой эса ҳамишадагидек мум тишлаб олганди. Жононхон ҳам сукут сақлаб бу галги ўлжа тақсимотидан унга қанча тегишини хомчўт қилиб борарди. Фақат Абдурасулов тинимсиз сўзлар, гоҳ кулар, гоҳ ҳамроҳларига шўхлик қиларди. Лекин унинг гаплари-ю, ёқимсиз қилиқларидан ҳамманинг энсаси қотган эди.

Шунда оёқлари тагида ётган ўликка жон киргандек бўлди. У кутилмаганда бирдан ётган жойида қўл чўзиб олдин Тешавойнинг биқинига, сўнгра Аҳмаджоннинг кўкрагига пичоқ санчди. Ёруғ дунё билан хайрлашаётган «устози» ва «шогирд» устидан қотил кула бошлади.

— Ҳа, қанақа бўларкан, аблаҳлар. Пичоқни олдин ўзингга ур, оғримаса бировга.

Зокиржоннинг нафратли қаҳ-қаҳасидан Аҳмаджон уйғониб кетди. Хайрият, туши экан. Гарангсиб анчагача ўзига келмай ётди. Ҳарқалай бежиз кўрмади-я шу тушни. «Тахминича» «устози»нинг ҳам, ўзининг ҳам «ой-куни» яқинлашган кўринади. Бирдан қуюндек ёпирилиб келган даҳшатни бироз қувиш учун чаққон пастга сакради-ю, оч бўридек очиқ шишадаги ароққа ўзини урди.

Тапир-тупурдан қолганлар ҳам безовталаниб, кўз очишди.

— Тинчликми? — сўради «устоз».

— Ёмон туш кўрибман.

* * *

...«САМАРҚАНД» автостанциясида одамлар гавжум. Четдаги ўриндиқда жунжикиб ўтирган аёл Абдуқодирнинг диққатини ўзига тортди. У одоб юзасидан аёл билан сўрашиб, ёнига ўтиришга ижозат сўради.

— Вой, бемалол, — деди аёл ширин сўздан ёйилиб. Ийманибгина бошланган суҳбат ўз-ўзидан қизиб кетди. Шеригининг ҳали-вери келмаслигини ҳис этган Аҳмаджон суҳбатдошларга яқинлашди.

— Танишинг Донахон. Бу йигит менинг «укам» бўлади. Аёл Аҳмаджонга мулойимгина қўл чўзди. «Қойил», ўйларди Аҳмаджон. Ҳақиқатан устаси фарангда. Бир зумда қўлга олди-я. Ҳа, ҳар қандай товламачи бунинг олдидан ўтаверсин».

— Қани кетдик. Бугунча биз билан қолаверасиз. Эртага ўзимиз сизни кузатиб қўямиз. Ҳа айтмоқчи, сизга шу бугуноқ квартира масаласини ҳал қилиб бераман, — деди Абдуқодир ўрнидан туриб...

Мақсадига енгил эришаётганидан хурсанд бўлган Донахон: «Вой, нотаниш одам, ахир қандай бўларкин», — деди ийманган-дек бўлиб.

— Мени айтди дерсиз. Ҳаммаси михдек бўлади.

Биз юқорида муштарийларга ҳикоя қилиб келаётган Жононхон аслида Донахон бўлиб, Тешавой билан танишувлари мана шундай бўлганди. Кейин улар бутун воқеа давомида қаерга боришса бир-бирларини эр-хотин кўрсатиб юришибди. Хуллас, улар билан яқиндан танишадиган вақт етди.

«Хотин» — Донахон Тиллаева, 1958 йили Андижон вилоятида туғилган. Судлангунга қадар Тошкент вилоятининг Бекобод шаҳридаги Плеханов номли кўчасида жойлашган 7-уйда яшаган. Эри ва тўрт боласини ташлаб уйдан чиқиб кетган.

«Эр» — Абдуқодир Абдуюсупов — 1958 йилда Тошкент вилоятининг Калинин районида туғилган. Муқаддам Янгийўл район халқ судининг ҳукмига кўра уч йил муддатга шартли равишда озодликдан маҳрум этилган. Жазони ўташ жойи — Хабаровск ўлкасидаги Некрасовка қишлоғидаги махсус комендатурадан қочган. Биз муштарийларга «устоз» деб таништирган ашаддий безори ҳам, «Тешавой» номи билан юритилган жиноятчи ҳам шу.

Унинг «шогирди» — Аҳмаджон Беков — 1966 йилда Тошкент вилоятининг Тошкент районида туғилган. Олдин ҳам судланган. Уч йиллик қамоқ жазосини ўтаб чиққан.

«Устоз ва шогирдлар» гуруҳга бошчилик қилишган. Уларга кўча-кўйда ҳамроҳлик қилган Саъдулло Ўролов 1967 йили Тошкент вилоятининг Тошкент районида туғилган.

Эгамназар Тошматов — 1955 йили Тошкент вилоятининг Бекобод районида туғилган. Сирдарё вилоятининг Арнасой районидаги Ворошилов хўжалигида тракторчи бўлиб ишлаган.

Эркин Абдурасулов — 1966 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Тошкент темир йўли бўлимига қарашли вагон ресторанида ошпаз бўлиб ишлаган.

Бу уч нусха «устоз» ва «шогирд» томонидан амалга оширилган «Сиртмоқ» операциялари»дан фақат биттасида алоҳида-алоҳида қатнашишган. Шу куни боши сиртмоққа илинган бегуноҳ ҳайдовчиларнинг ўлимида иштирок этишган. Чунки ҳар бир операцияни амалга оширишда уч киши қатнашиши лозим бўлган. Келишувга биноан Абдуюсупов — олдинги ўриндиққа, Беков — ҳайдовчининг орқасига, яна бир қатнашчи—ўртага, Тиллаева эса унинг ёнидан жой олган. Йўлда ёзилиш учун машина тўхтатилганда Абдуюсупов ёнидан пичоқ чиқариб, ҳайдовчини қўрқитган. Шу чоқ Беков унинг бўйнига арқон солган. Ёнидаги ҳамроҳи ҳайдовчининг қаршилигини босиб турган. Абдуюсупов унинг қўл-оёқларини ушлаган. Тўда томонидан уюштирилган барча тўртта қотиллик мана шу усулда содир этилган.

Тошкент вилоятининг ҳар еридан топилган бўйнига арқон боғлаб ташлаб кетилган мурдалар шундан далолат беради.

Ушбу жиноятларнинг изини очиш учун катта гуруҳ иш олиб бораётган бир вақтда Ленинобод вилояти Хўжакент районидаги «Самгарм» пости автомобиль йўл назоратчилари масъулиятсизлик билан катта хатога йўл қўйишган. Улар юқори тезликда келаётган «ГАЗ-24» маркали «92—00 ТНН» номерли машинанинг пост тўсиғига урилгани, олд ойнаси синиши натижасида қабинада ўтирган аёлга жароҳат етганини кўрабила туриб машинани қўйиб юборишган. Фахриддин Мўминов сингари бу «одамохун» назоратчилар ўз вазифаларига сидқидилдан ёндошганларида эди шу куни катта жиноятнинг изи очилган, қолаверса, навбатдаги тўртинчи қотиллик рўй бермаган бўларди.

Шу ўринда яна бир ҳақли савол туғилади. Жиноятчилар томонидан қўлга киритилган машиналар Сирдарё, Самарқанд, Андижон, Хоразм вилоятлари бозорларида таниш-билишлар томонидан сотилган. Наҳотки, бу ҳожатбарорлардан биронтаси бу машиналарнинг «пешонаси шўрлиги»ни билмаган, сезишмаган бўлишса. Йўқ, улар бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ ётмаслигини сезишган. Аммо узумини еганлари учун боғини суриштириб ўтиришмаган. Мана шу лоқайдликлар туфайли тўрт инсон, тўрт оила бошлиғи, тўрт ота Абдуманноп Мирсоатов, Кобилжон Ражабов, Тешавой Пирматов, Зокиржон Абдуллаевлар дунёдан кўз юмишди.

Агар бир тасодиф бўлмаганида жиноятчилар яна қанча қотилликларни содир этишарди билмадик. Аммо уларнинг оёғига «Самарқанд» автостанцияси навбатчилари «кишан»» солишди. Таниш башаралар—Абдуюсупов ва Бековни кўрган милиция хизматчилари уларни дарҳол ушлаб ўз идораларига олиб келишди. «Меҳмонлар»нинг ёнлари тинтув қилинганида бироз наша ва арқон бўлаги чиқди. Дарҳол улар диққатини мана шу бўлак тортди. Чунки бу бўлак марҳум ҳайдовчилар бўйнидан ечиб олинган арқон бўлакларига ўхшаш эди.

* * *

ШУНДАЙ қилиб, «Сиртмоқ» операция»си барбод бўлди. Қотиллар суд курсисига келиб ўтиришди. Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси Ю. Турсунбоев раислигидаги судлов ҳайъати очиқ суд мажлисида бу жиноий ишни кўриб чиқиб, тўда бошлиқлари А. Абдуюсупов ва А. Бековларнинг мол-мулкини мусодара қилган ҳолда уларни олий жазо — ўлим жазосига ҳукм этди.

Уларнинг ҳамтовоқлари Д. Тиллаева — 12 йилга, Ўролов — 14 йилга, Э. Тошматов — 13 йилга, Э. Абдурасулов — 14 йилга қамоқ жазосига ҳукм этилдилар. Уларга тегишли бўлган мол-мулклар мусодара қилинди.

Улуғбек НАБИЕВ,
Ўзбекистон ССР Олий судининг жиноий ишлар бўйича судлов ҳайъати раиси.
Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

(Охири. Бошланиши газетанинг ўтган сонида).

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент оқшоми» рўзномасининг навбатдаги сони 13 июнда чиқади.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
П. Ф. БОРОВСКИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
1991—1992 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЎРТА ТИББИЁТ ХОДИМЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИ.

11-СИНФНИ ТУГАЛЛАГАНЛАР ҚУЙИДАГИ БЎЛИМЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ҲАМШИРАЛИК ИШИ (тиббиёт ҳамшираси), **ўқиш муддати — 1 йилу 10 ой.**

ДАВОЛАШ ИШИ (фельдшер), **ўқиш муддати— 2 йилу 6 ой.**

ҲУЖЖАТЛАР 15 ИЮНДАН 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: **она тили** (ёзма), **биология** (оғзаки).

Кечки бўлимга 11-синфни тугаллаган ва медицина муассасаларидан бирида ишловчилар қабул қилинадилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: **она тили** (ёзма), **биология** (оғзаки).

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: ариза, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжатнинг асл нусхаси, 086/У намунадаги медицина справкаси, меҳнат дафтаридан кўчирма ёки колхозчининг маъмурият томонидан тасдиқланган дафтарчаси (иш стажига эга бўлганлар кечки ва сиртқи ўқийдиганлар ҳам кўрсатадилар). 4 та 3х4 см. ҳажмдаги расм.

Паспорт (туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома), **ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат қабул комиссиясига шахсан кўрсатилади.**

Манзилимиз: 700064, Тошкент шаҳри, Боровский кўчаси, 8-уй, (1, 2, 3, 4, 5, 13, 22, 28-трамвайларнинг «Санъат музейи», 1, 5, 8, 10, 17-троллейбусларнинг «Тошсовет касалхонаси» бекатлари).

КИНОФИЛЬМЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИДОРАСИ ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ ЖАМИЯТИ БИЛАН БИРГАЛИКДА
1991 ЙИЛ 16 ИЮНДАН
КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИДА
«ЗУЛМАТ ЁРИТИЛСИН»
шиори остида
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАРНИНГ БИР МАВЗУГА БАҒИШЛАНГАН КУРИГИНИ УТКАЗАДИ

«ЧАЙКА» кинотеатрида 16—23—УПҚОН.
24—30—БУРИЛАР ШАҲАРДА.
«ВАТАН» кинотеатрида 16—23—АФЮН.
24—30 — ИМЗО НАМУНАСИ.
«УзССР 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрида 16—23—АУРА.
24—30 — ҚАЛБ НИДОСИ.
«ВОСТОК» кинотеатрида 16—23—БУМЕРАНГ.
24—30 — УПҚОН.
«ФЕСТИВАЛЬ» кинотеатрида 16—23—ҲАЙҚИРИҚ.
24—30—ҚАЛБ НИДОСИ.
«МОСКВА» кинотеатрида. 16—23 —БУРИЛАР ШАҲАРДА.
24—30 — ИМЗО НАМУНАСИ.
«ҚОЗОҒИСТОН» кинотеатрида 16—20—ҲАЙҚИРИҚ.
24—30 — БУМЕРАНГ.
«НУКУС» кинотеатрида 16—23—НИНА.
24—30 — АФЮН.

КИНОФИЛЬМЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИДОРАСИ.

ТОШКЕНТДАГИ ИЖАРАГА ОЛИНГАН «ТУҚИМАЧИЛИК ҚОМБИНАТИ» ИП-ГАЗЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

— йигирувчиларни, тўқувчиларни, раклистларни, пардозловчиларни;
— калавалаш, ростлаш, ўраш машиналарининг операторларини;
— шунингдек, токарларни, фрезерчиларни, ҚИПиА слесарларини ва ана шу обрўли касбларни эгалламоқчи бўлганларнинг ҳаммасини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

УҚИШ МУДДАТИ — 3—6 ой. Ишбай ҳақ тўланади. Маош ойига 250 сўмдан 1000 сўмгачани ташкил этади.

Бирлашма тўқувчиларнинг болалар боғча ва ясliларига эҳтиёжини тўла қондиради. Тиббиёт-санитария қисми, поликлиника, профилакторий, Тошкент денгизи яқинида дам олиш зонаси, тоғда жойлашган пионерлар лагери, «Тўқимачи» спорт комплекси, Маданият саройи, ўз ёрдамчи хўжалиги мавжуд.

Ошхоналар, сабзавот ва озиқ-овқат дўконлари, саунаси бор маиший комплекслар, пардоз-андоз хоналари, сартарошхоналар ишчилар хизматига тайёр.

Якка тартибда уй-жой қуриш, дала ҳовли учун ер майдони олай десангиз қулай имкониятлар бор.

АГАР СИЗ ҲАЛОЛ МАҲНАТИНГИЗ ЭВАЗИГА ЯХШИГИНА МАОШ ОЛИШ, ЮҚОРИДА АЙТИБ УТИЛГАН ХИЗМАТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА ҚУЛАЙ ИЖТИМОИЙ ИМКОНИЯТЛАРГА ЭГА БУЛИШ НИЯТИДА БУЛСАНГИЗ КОРХОНАНИНГ КАДРЛАР БУЛИМИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Кадрлар бўлими Қушбеги кўчасидаги 6-уйда жойлашган. Марказнинг район бўлимларига мурожаат қилсангиз ҳам бўлади.

Транспорт : 33, 34, 45, 69, 79, 182-автобусларнинг, 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати. Телефонлар: 53-20-16, 53-97-09.

ТОШКЕНТДАГИ ИЖАРАГА ОЛИНГАН «ТУҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ» ИП-ГАЗЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

13 ИЮНДАН — 20 ИЮНГАЧА
ТОШКЕНТДАГИ «САЛОМАТЛИК» МАРКАЗИГА ҚАРАШЛИ «ИБН-СИНО» НОМИДАГИ ХАЛҚ ТАБОБАТИ АЪЗОСИ
БАШОРАТЧИ ТАБИБ
ДИЛБАР СОБИРОВА
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА РУҲЛАР ВА ИЛОҲИЙ КУЧЛАР ТАЪСИРИДА ЗИКР-САНО УСУЛИ БИЛАН

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

даволаш мобайнида қуйидаги беморлар шифо топадилар: бош оғриғи, бел оғриғи, юрак сиқиши, буйрак-жигар, ошқозон, кўз касалликлари, қандли диабет, тери касалликлари, нафас сиқиш, болалар қовуқ бўшлиғи, улардан ташқари қайтариқ йўли билан бахт йўли боғланганлар, ҳаётда омади юришмаганлар ҳамда бўлиб ўтган ёки бўладиган ҳаётий масалалар бўйича башорат қилади.

Чипталар Тошкент Давлат цирки кассаларида сотилмоқда.

Даволаш сеанслари соат 19.00 да бошланади.

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Ташкнига» шаҳар китоб савдоси идорасининг 17-«Обуна нашрлари» дўкони А.Қодирий шоҳкўчаси, 7-уй (1991 йил 15 июнда 3 томлик) «Бу нима? Бу ким?» болалар қомусига обуна ўтказади. Бай пули — 5 сўм. 1 томнинг баҳоси — 10 сўм.

Обунада иштирок этишни хоҳловчилар 1991 йил 15 июнь соат 16. 00 гача шахсий паспортлари бўйича рўйхатга ёзиладилар. Ўйин 16. 00 да бошланади.

Ютуқли абонементлар 3 кун — 16, 17, 18 июнда бериладн.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари 1991 йил 15 июнда навбатдан ташқари ёзиладилар.

Улуғ Ватан уруши ногиронларини рўйхатга ёзиш ва уларга абонементлар бериш 16 июнь соат 9.00 дан бошлаб ўтказилади.

ОБУНАЧИЛАРГА НАВБАТДАГИ ТОМЛАР БЕРИЛАДИ:

1. **Л. АНДРЕЕВ — 1, 2 ТОМЛАР.**
2. **М. АЛЕКСЕЕВ — 7, 8 ТОМЛАР.**
3. **Г. БЕЛЛЬ — 2 ТОМ.**
4. **Р. ДИДРО — 2 ТОМ.**
5. **С. ЗАЛИГИН — 5, 6 ТОМЛАР.**
6. **В. КОРОЛЕНКО — 4 ТОМ.**
7. **НЮРНБЕРГ ПРОЦЕССИ — 4 ТОМ.**
8. **А. НАВОИЙ — 5, 6 ТОМЛАР (ўзбек тилида).**
9. **ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ ЭРТАКЛАРИ — 5 КИТОБ.**
10. **А. ЧАКОВСКИЙ — 5, 6 ТОМЛАР.**
11. **ШАЛОМ АЛЕЙХЕМ — 6 ТОМ.**

Маълумотлар олиш учун телефон 44-57-41.
«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/VI да **Зебуннисо,** 12/VI да **Жизель,** 13/VI да **Аида,** 14/VI да **Тўмарис,** 15/VI да **Риголетто,** 16/VI да **Дон-Кихот.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/VI да **Гўзаллар ва миршаблар,** 12/VI да **Искандар,** 13/VI да **Паранжи сирлари,** 14/VI да **Майсаранинг иши,** 15/VI да **Кулги ва қўшиқ кечаси,** 16/VI да **Фармонбиби аразлади.**

ЖУМҲУРИЯТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 16/VI да **Учар кавуш.**

КИНО

11 ИЮНЬ

Чайка — «СТАЛИННИ ДАФН ҚИЛИШ» (18.30, 20.45).
Москва — «ТИРИК ЁКИ ЎЛИК ҲОЛДА УШЛАНСИН» (17.00, 19.00, 20.40).
Лисунов номли — «ОЛТИНСОЧ ЁКИ ОЛТИН ҚАЛЪА» (18.00, 20.00).
Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ОДИЛ СУДНИ РУЁБГА ЧИҚАРАМАН» (18.30, 21.00).

12 ИЮНЬ

Чайка — «ОЛТИНСОЧ ЁКИ ОЛТИН ҚАЛЪА» (11.00, 12.00, 15.00, 16.45).
Москва — «ТИРИК ЁКИ ЎЛИК ҲОЛДА УШЛАНСИН» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40).
Лисунов номли — «ОЛТИНСОЧ ЁКИ ОЛТИН ҚАЛЪА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).
Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ОДИЛ СУДНИ РУЁБГА ЧИҚАРАМАН» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00).

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ **ДИҚҚАТИГА!**

«СПУТНИК» ШИРКАТИ

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Интизор кўчаси, 77 «а»-уй.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ **ДИҚҚАТИГА!**

«Қувватга оид импульсли системалар» муҳандислик-техника марказининг Ўрта Осиё бўлими

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: 700076, Тошкент шаҳри, Гэсовская кўчаси, 1-уй.

Тошкент шаҳар йўловчилар автотранспорти ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-автобус паркига

кондукторлар

КЕРАК

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чоштепа кўчаси, 27-уй (57-э, 181, 187-автобусларнинг «Автопарк» бекати).

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ **ДИҚҚАТИГА!**

САТА фирмаси

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Интизор кўчаси, 77 «а»-уй

Тошкент шаҳар Бектемир райони Давлат суғурта инспекцияси томонидан берилган «ҲАЁТНИ СУҒУРТА ҚИЛДИРИШ БЎЙИЧА» 212-шаклдаги 423662 дан 423675 гача рақамлардаги йўқолган

КВИТАНЦИЯЛАР БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Тошкент оқшоми» жамоаси рўзноманинг собиқ ходими, «Халқ сўзи» рўзномасининг мухбири, СССР Журналистлар уюшмасининг аъзоси

Фарруҳ РАҲИМОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Тошкент шаҳар «Союзпечать» агентлиги жамоаси «Филателия» дўкони мудири И. Т. Тўлагановга рафиқаси

Арофат Исматовна ТУЛАГАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-63.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

85.207 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди